လမြန်ကျေးရွာ

နောင်နန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်

ကချင်ပြည်နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း စာတမ်း(၂၀၁၈-၂၀၂၂)

(ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့် အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ လမြန်ကျေးရွာ

(ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲပါသည်။)

ဇွန်လ၊ ၂၀၁၈

မာတိကာ

မာတိကာ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

(င) ပညာရေး

(စ) ကျန်းမာရေး

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ

၄။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

၅။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

၆။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

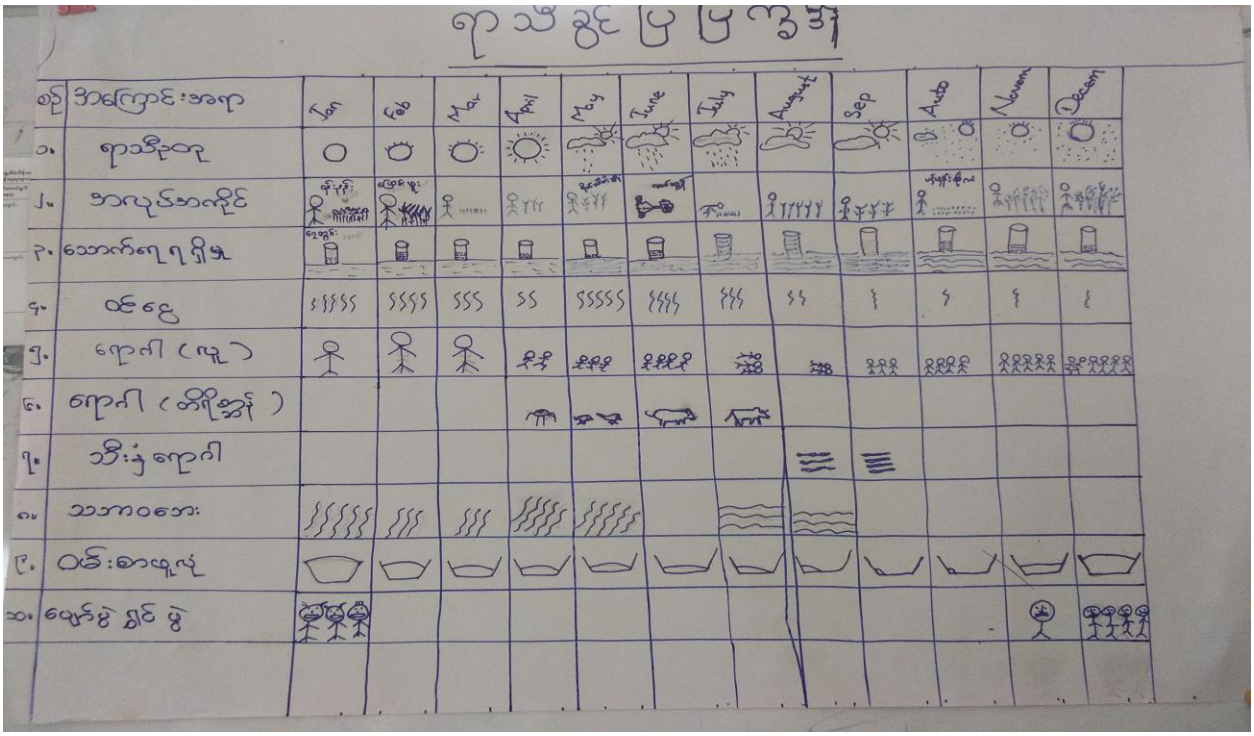
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၇။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

၈။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာဇယား

၉။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

R.C.M
Church
K.B.C
Church

ရာသီဥတုပြပြဇယား
စဉ်
အကြောင်းအရာ
Jan
Feb
Mar
April
May
June
July
August
Sep
Oct
Nov
Dec
၁။ ရာသီဥတု
၂။ အလုပ်အကိုင်
၃။ သောက်ရေရရှိမှု
၄။ ထင်ဆွေ
၅။ လောက (လူ)
၆။ လောက (တိရိစ္ဆာန်)
၇။ ဘီးနှံလောက
၈။ သဘာဝဘေး
၉။ ဝင်းစာထုပ်
၁၀။ လျော်ဖွဲ့ ဆွဲဖွဲ့

ဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်များဆက်လက်
ဆွေးနွေးမည်

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

လမြန်ကျေးရွာသည် ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ် နောင်နန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၏မြောက်ဘက်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နှင့် မြစ်ဆုံဆက်သွယ်ဖောက် လုပ်ထားသော ကားလမ်း မဘေး၊ မြစ်ကြီးနားမြို့မှ ၁၀ မိုင်အကွာ ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ဘေး၊ မြောက်လတ္တီတွဒ် ၂၅.၄၉၄၁၇ နှင့် အရှေ့လောင် ဂျီတွဒ် ၉၇.၄၅၇၂၅ တွင် တည်ရှိသည်။ ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး မိုးတွင်းကာလ ရေ ကြီး ချိန်တွင် ကျေးရွာအနိမ့်ပိုင်းလယ်ကွင်းများ ရေလွှမ်းမိုးမှုခံရတတ်သည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်လက်မ(၈၀)ခန့် ရရှိသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များမှာ ဝါး၊ ညောင်ပင်၊ မရမ်း၊ ကုက္ကို၊ သရက်၊ငှက်ပျောနှင့် သဖန်းစသော အပင်များပေါက်ရောက်သည်။ မိုးစပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်(၁၀၀)ဧက၊ နှစ်ရှည်သီးနှံပင်(သရက်၊မရမ်း)၊သခွား၊ငရုတ်၊ပြောင်းဖူး ဆောင်သီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင် သော ဥယျာဉ်မြေ(၁၀၀)ဧက ရှိသည်။ မြေအောက်ရေတွင်းများမှ ရေကိုစက်ဖြင့် စုပ်တင်ပြီး နွေးစပါး စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ဧရာဝတီမြစ်ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေအတွက် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ သဘာဝပေါက် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များမှာ ဆင်တုံးမန္ကယ်၊ ကြောင်လျှာပင်၊ ဆေးခါးပင်၊ နန္ဒင်းနက်၊ နန္ဒင်း၀ါ၊ ငရုပ်ကောင်း၊ ဂျာမဏီပင်အနက်၊ ကချင်ဆေးပင်အမြစ်/အရွက်၊ ဆေးသစ်ခွ၊ ပန်းသစ်ခွ၊ ဝါး၊ ကျွန်း၊ ရေမနေ၊ တမာ၊ ဆေးဆိုးပင်၊ လျှော်ပင်များရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ထိရောက်စွာအသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့ပေါင်း (၉) ဖွဲ့ရှိပြီး စီးပွါးရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့ရှိပြီး လူမှုရေး သီးသန့်ကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၁ ဖွဲ့နှင့် လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးပူးတွဲလုပ်နေသောအဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းအဖွဲ့များကို သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာမှ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်း သောအဖွဲ့များသည် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိပြီး လူထုနှင့်လည်း အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုရှိသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြီး ကြာရှည်လည်း ရပ်တည်နိုင်ကြသည်။ ပြင်ပမှ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရဖွဲ့စည်းခဲ့သော အဖွဲ့များရှိသော်လည်း တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှု၊ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှု အားနည်းသည်။ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်မှုလည်း အားနည်းသည်။ ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်မှုမရှိကြပါ။ သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရုံ သဘောမျှသာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပုံစံဖြစ်ပါသည်။ ခြုံငုံ၍သုံးသပ်ရလျှင် သာရေးနာရေး ကိစ္စများဆောင်ရွက်ရန် မိရိုးဖလာ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများက အားကောင်းကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်းချ၍ ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ကျေးရွာကို ကောင်းစွာ ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်မရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများစွာ ရှိသော်လည်း တဖွဲ့နှင့်တဖွဲ့ အခြေအနေကို မသိကြဘဲ အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှုလည်းမရှိ။ ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ မိုးရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုး စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံသည် မိုးစပါး၊ ပြောင်းဖူးနှင့် ဆောင်းသီးနှံ ဆီမုံညှင်းနှင့် ပန်းနှမ်းဖြစ်သည်။ **ကျေးရွာတွင် လယ် ၁၇၁.၄ ဧက၊ တောင်ယာမြေ ၅၈ ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံ မြေ ၅၉ ဧက၊ ကိုင်း/ကျွန်းမြေ ၅၉.၅ ဧကနှင့် မြေလွတ်မြေလပ် ၁၀၁ ဧက၊ စုစုပေါင်း မြေ (၄၄၈.၉) ဧက ရှိသည်။ ကိုင်း/ကျွန်းမြေမှာ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကောင်းသော်လည်း ကျန်စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီ လွှာ အရည်အသွေးသင့်သည်။ မြေလွတ်မြေလပ်များရှိသော်လည်း ကျေးရွာနှင့် ၁၀-၂၀ မိုင်ခန့် ဝေးပြီး ဝေးလွန်းသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေချဲ့ထွင်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဖက်ကမ်းရှိ လယ် များမှာ မိုးရေကိုသာ အားကိုးစိုက် ပျိုးနေကြရပြီး ကျေးလက်မှ ရေပြွန်တပ်ဆင်ပြီးနောက်ပိုင်း ရေပြွန်မှာ မြင့်နေသောကြောင့် လယ်များ ရေမြုပ်ခြင်း၊ အောက်ဖက်ရှိလယ်များ စိုက်ပျိုးရေမရနိုင်တော့ခြင်း စ သည့်အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်လျက် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေနှုတ်မြောင်းနှင့် ရေပြွန်ပြုပြင်နိုင်ပါက အဆင်ပြေပြန်လည် စိုက်ပျိုးလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။** စပါးတစ် ဧက အနည်းဆုံး တင်း (၃၀) မှ အများဆုံးတင်း (၄၀) ရှိပြီး ပျမ်းမျှ တစ်ဧက (၃၅) တင်းနှုန်းထွက် သည်။ မိုးစပါးကို ဇူလိုင်လတွင် စတင်ပျိုးထောင် စိုက်ပျိုး ကြပြီး နိုဝင်ဘာလတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။

ပြောင်းဖူးကို ဧပြီ/မေလများတွင်စတင် စိုက်ပျိုးကြပြီး ဇွန်/ဇူလိုင်လများတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ တစ်ဧက အနည်းဆုံး (၅၀) တင်းမှ အများဆုံး (၇၀) တင်းထွက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ တစ်ဧက (၆၀) တင်းနှုန်း ထွက်သည်။

ဆီမုံညှင်းနှင့် ပန်းနှမ်းကို နိုဝင်ဘာနှင့် ဒီဇင်ဘာလများတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီး မတ်လတွင် ရိတ် သိမ်းကြသည်။ တစ်ဧ အနည်းဆုံး (၆) တင်းမှ အများဆုံး တစ်ဧက (၁၀) တင်းနှုန်းထွက်သဖြင့် ပျမ်း မျှအထွက်နှုန်း (၈) တင်းနှုန်းထွက်သည်။

ဟင်းသီး/ရွက်ကို ဝင်ငွေရသီးနှံအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးကြပြီး မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ သွားရောက် ရောင်း ချကြသည့်အခါ တစ်ခါတစ်ရံ ရောင်းမကုန်သည့်အခါမျိုးလည်း ရှိကြသည်။

ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေ(၅၉)ဧကရှိပြီး၊ နှစ်ရှည်ပင် အုန်းပင်၊ ငှက်ပျော၊ ခရင်း စသည်တို့ ကို စီးပွါးဖြစ်စိုက်ပျိုးလေ့မရှိဘဲ အိမ်စားသုံးရန်အတွက်လောက်သာ စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြသည်။

စပါး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စသည်တို့အတွက် ဈေးကောင်းမရသောကြောင့် လယ်သမားများ အကျိုးအ မြတ် ရရှိမှုနည်းပါသည်။ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးလာသော ဖော်ပြပါသီးနှံများကိုသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပြီး အခြား ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံ ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုမှ ဝင်ငွေနည်းသည့်အတွက် လူငယ် များသည် ပြင်ပသို့ ထွက်၍ဝင်ငွေရှာကြရပါသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတွင် လုပ် သား ရှားပါးလာပါသည်။

ကျေးရွာအနီး သယံဇာတအနေဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်အတွင်း ရွှေကျင်ရရှိနိုင်သည် ထွက်ရှိမှုနည်း သော်လည်း အလွယ်တ ကူ ရွှေကျင်ယူရရှိနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၇၈ အိမ်၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၄၀ အိမ်၊ တောင်သူ ငယ် ၂၀ အိမ်၊ တောင်သူလတ် ၁၃ အိမ်နှင့် တောင်သူကြီး ၅ အိမ်ရှိသည်။ မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင် သူနှင့် တောင်သူငယ်သည် အရေအတွက်အားဖြင့် (၁၃၈) ဦးရှိသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာနည်းပြီး တောင်သူလတ်နှင့် တောင်သူကြီးမှာ အရေအတွက်မှာ (၁၈) အိမ်သာရှိပြီး နည်းသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အလွန်များသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု မညီမျှမှုရှိကြောင်းတွေ့ ရသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များကို အိမ်တိုင်းနီးပါး မွေးမြူကြသော်လည်း စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့ မရှိကြပါ။ နွားကို ၄၂ အိမ်မှ ၁၃၅ ကောင်၊ ကျွဲကို ၁၃ အိမ်မှ ၃၉ ကောင်၊ ဆိတ်ကို ၂ အိမ်မှ ၁၀ ကောင်၊ ဝက်ကို ၁၁၇ အိမ်မှ ၂၉၈ ကောင်၊ ကြက်ကို ၁၃၃ အိမ်မှ ၁၇၃၂ ကောင်နှင့် ဘဲကို ၆ အိမ်မှ ၂၆ ကောင် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ စျေးနှင့် နီးပြီး စျေးကွက်အလုံလောက် ရှိပြီး တိုးမြှင့်မွေးမြူလိုကြသော်လည်း မွေးမြူရေးချေးငွေမရှိ။ အရင်းအနှီးနည်းသည်။ သားသတ်လိုင် စင်၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုခံရသည်။ လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချခွင့်မရှိကြသောကြောင့် စျေးကောင်းမရ၊ အကျိုး အမြတ်နည်းနေသေးသည်။ နှစ်စဉ်ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာကျရောက်လေ့ရှိပြီး ကျေးရွာတွင် တိမွေးကု သင်တန်း ဆင်း၂ ဦးရှိပြီး လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် ဝန်ဆောင်မှု အလွယ်တကူ ရနိုင်ကြသည်။

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် သောက်ရေတွင်း(၁၀၁) တွင်း၊ အဝီစိတွင်းစက်တပ် ၁ တွင်း၊ အဝီစိတွင်းတုံကင် (၃၇) နှင့် ကိုယ်ပိုင်ရေကန် ၇ ခုရှိသော်လည်း ရေအရည်အသွေး ကောင်း/မကောင်း မသိကြပါ။ ထို့ကြောင့် သောက်ရေအရည်အသွေးစစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ အချို့ သောက်ရေတွင်းများမှာ မိုးနှင့် ဆောင်းသာ ရေလုံလောက်မှုရှိပြီး နွေရာသီတွင် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရေတွင်းအသစ် တူးဖော်ခြင်းနှင့် ရေတွင်းဟောင်းပြုပြင်ခြင်းပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် မူလွန်ကျောင်းအဆင့်ထိရှိပြီး မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းသားဦးရေမှာ ၂၁၈ ဦးရှိသည်။ ကျောင်းဆောင် ၂ခုပေါင်းအကျယ်အဝန်းမှာ ၄၈၀၀ စတု ရန်းပေ ရှိသောကြောင့် စာသင်ကျောင်းဆောင် အကျယ်အဝန်းလုံလောက်မှုရှိသော်လည်း မူကြိုကျောင်း ရှိသောကြောင့် အဆောက်အဦး လုံလောက်မှုမရှိပါ။

ရွာတွင်းလမ်းများမှာ ကျောက်ချောလမ်းများဖြစ်ပြီး အချို့နေရာများမှာ ပျက်စီးနေသည်။ ရေပြွန်တစ်ခုသာရှိပြီး (အလျား ၁၀'၊ အနံ ၁၀'နှင့် အမြင့် ၆') ရှိပြီး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန် သေးသော်လည်း ရေပြွန်တပ်ဆင်စဉ် မြေမြှုပ်နည်းပြီး မြင့်နေသောကြောင့် ရေမတွက်နိုင်ဘဲ စပါးခင်းများ ရေနစ်ခြင်း၊ အောက်ဖက်လယ်များ ရေမရခြင်း စသည့်အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရသည်။

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးခန်းမရှိဘဲ အနီးဆုံး ၁၀ မိုင် ကျေးရွာတွင် ရှိပြီး ၁ ဖာလုံခန့်သာ ကွာဝေးသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စဖြစ်ပါက ကျေးရွာတွင် အရံသားဖွားတက်ရောက်ပြီး သူရှိသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမရှိ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် တည်ရှိပြီး ၁၀ မိုင်ကျော် ကွာဝေးသည်။ လမ်းကောင်းသော်လည်း အရေးပေါ်သွားလာရန် ယဉ်မရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် များစွာအ ခက်အခဲရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အရေးပေါ်ယဉ် လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ၁၅၆ အိမ်ရှိသည့်အနက် ရေဆွဲအိမ်သာသုံးစွဲသူ ၂ အိမ်၊ ရေ လောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသူ ၆၈ အိမ်၊ တွင်းအိမ်သာသုံးစွဲသူ ၈၂ အိမ်နှင့် အိမ်သာမရှိသူ ၅ အိမ်ရှိသဖြင့် ကျေးရွာအနေဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်မှု ၄၄.၉% သာသုံးစွဲနိုင်သေးသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်မှုအားနေသည်ကို တွေ့ရနိုင်သည်။ ဆင်းရဲသားနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ် ထောင်စု များအတွက် ယင်လုံ အိမ်သာပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ ကျောက်ချောလမ်းများဖြစ်ပြီး ပျက်စီးမှုများရှိသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လို အပ်သည်။ ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်၍ ၁ ဖာလုံကျော် ခန့် ရှည်လျားသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ ကျောက်ချောလမ်းဖြစ်ပြီး ညံ့သည်။ လမ်း သက်တမ်းမှာ ၅ နှစ်အထက်ကြာမြင့်ပြီးဖြစ်ပြီး ၅-၇ မိုင်ခန့် ရှည်လျားသည်။ ပြုပြင်ရန်လို အပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရေပြွန်တခုသာ ရှိပြီး အလျား ၁၀' အနံ ၁၀' အမြင့် ၆'အရွယ်ရှိသည်။ လက်ရှိ ရေပြွန်ကို ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ လွန်ခဲ့သော တနှစ်ကျော်က တပ်ဆင်ပေးခဲ့ သည်။

ကျေးရွာတွင် ၂၀၀၅-၂၀၀၆ခုနှစ်မှစတင်၍ ကိုယ်ထူကိုယ်စနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင်ဆောင် ရွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၅ခုနှစ်မှစ၍အစိုးရအကူအညီဖြင့် ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးနီးပါး မီးလင်းခဲ့ပါသည်။ မဟာဓါတ် အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီသုံးစွဲ သူ အိမ်ထောင်စု ၈၄၊ ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသူ ၇၉ အိမ်ထောင်စု၊ အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်သုံးစွဲသူ ၅ အိမ်ထောင်၊ ဒီဇယ် အင်ဂျင်သုံးစွဲသူ ၁ အိမ်နှင့် ဇီဝလောင်စာသုံးစွဲသူ အိမ်ထောင်စု ၆ ခန့် ရှိသည်။

လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲရာတွင် မီးခဏခဏပျက်လေ့ရှိပြီး မိတာခမှာလည်း တစ်ယူနစ် ၁၁၀ ကျပ်ဖြစ် သောကြောင့် မိတာခများသည်။

ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသူ ၇၉ အိမ်ထောင်စုရှိပြီး ရာသီဥတုမကောင်းပါက အားမပြည့်ပါ။ စာကြည့် မီးအတွက်သာသုံးရပြီး ကျန်အိမ်သုံးလျပ်စစ်ပစ္စည်းများအသုံးပြုမရနိုင်သောကြောင့် အခက်အခဲများ ရှိသည်။

ဒီဇယ်အင်ဂျင်အသုံးပြုရာတွင်လည်း ဆီဖိုးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစရိတ် ကုန်ကျမှုများသည်။ ကျန် အိမ်ထောင်စု ၅၀ခန့်မှာ ဖယောင်းတိုင်နှင့်ရေနံဆီမီးခွက်များ အသုံးပြုရသောကြောင့်စာကြည့်မီး အလင်း ရောင်သာရရှိပြီး အလင်းရောင်လုံလောက်မှုမရှိ၊ မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသည်။

ကျေးရွာညနေစျေးရှိပြီး ခြေလျင်ဖြင့် သွားလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာညနေ စျေးတွင် စားသောက် ကုန် ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်သာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ စျေးအဆောက်အဦးမှာ ညံ့သည်။ ညနေအချိန်တွင် သာ စျေးရှိခြင်း၊ ကုန်မျိုးစုံ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ စားကုန် ကုန်စိမ်း၊ ကုန် ခြောက်သာ ရရှိနိုင်သော ကြောင့် စျေးဝန်ဆောင်မှုညံ့သည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတွင် အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ ရရှိသည်။ ပုံစံ ၇ ရှိသောလယ်တစ်ဧကလျှင် ၁၅၀၀၀၀ ကျပ်နှင့် အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိသာ ချေးငွေရနိုင်သည်။ အတိုး ၈၀ ပြားတိုး၊ ချေးငွေကာလ ၆-၈ လဖြစ်သည်။ လမြန်ကျေးရွာမှ တောင်သူ ၁၃-၁၄ ဦးသာ ချေးငွေရ ရှိပြီး ဧက ၃၀ ကျော်အတွက် ၄၅ သိန်းကျော်သာ ချေးငွေရရှိသည်။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်း သက် သာသော်လည်း စိုက်ပျိုးချိန် မီချေးငွေမရရှိ၊ ကာလတိုချေးငွေဖြစ်သည်။ သီးနှံအောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ၊ မအောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်ထားချိန်တွင်မဖြစ်မနေ ပေးဆပ်ကြရသည်။ သီးနှံအောင်မြင်ပါကလည်း မိမိတို့သီးနှံကို ဈေးကောင်းမစောင့်နိုင်ဘဲ သတ်မှတ်ကာလတွင် ပေးဆပ်နိုင်ရန် ရောင်းချကြရသဖြင့် တောင်သူများအ တွက် အကျိုးရှိမှုနည်းသည်။ ပုံစံ ၇ ရှိမှသာ ငွေထုတ်ချေးပေးပြီး အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိသာ ချေးယူ နိုင်သည်။ ချေးငွေပမာဏမှာလည်း ကုန်ကျစရိတ်လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ကျန်လိုအပ်သောအရင်း အနှီးအချို့ကို ပြင်ပငွေချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းမြင့်မားစွာ ထပ်မံချေးယူ စိုက်ပျိုးကြရသည်။

မြစိမ်းရောင်ချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်းသက်သာသည်။ အပေါင်ခံမလိုသော်လည်း ကာလတို ချေးငွေ ဖြစ်ပြီး ချေးငွေ လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

ထို့ကြောင့် တောင်သူများနှင့် သင့်လျော်သော အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် နှစ်ရှည်ချေးငွေပံ့ပိုး ပေး ရန် တင်ပြကြသည်။

(c) ပညာရေး

ကျေးရွာတွင် ၅ နှစ်အထက်လူဦးရေး (၉၉၁) ရှိသည့်အနက် စာမတတ်သူ ၁၉ ဦး (ကျား ၇ + မ ၁၂)၊ မူလတန်းအဆင့် အတန်းပညာပြီးမြောက်သူ ၁၅၂ (ကျား ၇၄၊ မ ၇၈) ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့် အတန်းပညာပြီးမြောက်သူ ၁၅၅ ဦး (ကျား ၉၀၊ မ ၆၅) ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့် အတန်းပညာပြီး မြောက်သူ ၁၅၇ ဦး (ကျား၇၆၊ မ ၈၁) ဦး၊ တက္ကသိုလ်၊ကောလိပ်အဆင့် အတန်းပညာ ပြီးမြောက်သူ (၅၇) (ကျား ၁၇၊ မ ၄၀) ဦးရှိသဖြင့် ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှု အခြေအ နေ အသင့်တင့် ကောင်းမွန်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပညာတတ် မြောက်သူဦး ရေပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလွန်ကျောင်းအဆင့်ထိရှိပြီး မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းသားဦးရေမှာ ၂၁၈ ဦးရှိသည်။ ကျောင်းဆောင် ၂ခုပေါင်းအကျယ်အဝန်းမှာ ၄၈၀၀ စတုရန်းပေရှိသောကြောင့် စာသင် ကျောင်းဆောင် အကျယ်အဝန်းလုံလောက်မှုရှိသော်လည်း မူကြိုကျောင်းရှိသောကြောင့် အဆောက်အဦး လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ဆရာ/ဆရာမ ဦးရေ ၈ ယောက်ရှိသဖြင့် လုံလောက်မှုရှိသည်။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိပါ။

တပည့်ဆရာအချိုးမှာ ၄၀း ၁ အောက်ရှိသောကြောင့် ဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှုရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း (ကျေးရွာမှ မူကြိုကျောင်းဆရာမ ၂ ဦး ငှါးရမ်းထားရပြီး ၄င်း ဆရာမ ငှါးရမ်းခကို

ကျောင်းသားတစ်ဦးလျင် ၅၀၀၀ ကျပ်နှုန်းကောက်ခံ၍ ဆရာမလခကို ပေးကြရသည်။ မူကြိုသင်ထောက်ကူပစ္စည်းလည်းပြည့်စုံမှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာမှ ကောက်ခံရရှိငွေဖြင့် ဖြည့်ဆီးနေရသည်။ မူလတန်းနှင့် လယ်တန်းပြအနေဖြင့်လည်း ကျောင်းသာ၊ ဆရာအချိုးအရ လုံလောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း တန်းခွဲနှင့် ဘာသာရပ်ခွဲခြား သင်ပြရမှုအရ လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ဆရာမ ၃ ဦးကို ကျေးရွာမှ ငှါးရမ်းထားရပြီး ဆရာမ ငှါးရမ်းခ တစ်အိမ်လျှင် တစ်နှစ် ၁၅၀၀၀ ကျပ်ပေး သွင်းကြရသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ဆင်းရဲသား မိသားစုအချို့ ၄င်းငွေ မပေးသွင်းနိုင်ကြသောကြောင့် မိဘဆရာအသင်းအနေဖြင့် များစွာအခက်အခဲကြုံကြရသည်။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူး အစီအစဉ်မရှိပါ။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကရိယာလုံလောက်မှုရှိသည်။ ဆင်းရဲသောမိသားစုများ အတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျောင်းတွင် အားကစားကွင်းရှိသော်လည်း အားကစားပစ္စည်း လုံလောက်မှု မရှိပါ။ မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ အသင့်အတင့်သာ ကောင်းသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းများ လက်လှမ်းမမီသောကြောင့် လူငယ်များမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး ၄င်းအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များမရှိပါ။

(စ) ကျန်းမာရေး

အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွါးမှု နိမ့်သည်။ ဆင်းရဲသားများမှာ ခြင်ထောင်မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ရေဝပ်ခြင်းနှင့် ခြုံပုတ်များရှိပြီး ခြင်ပေါသဖြင့် သွေးလွန်တုတ်ကွေး အဖြစ်များသည်။ ၄က်ဖျားရှိသော်လည်း ဖြစ်ပွါးမှုနိမ့်သည်။ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါနှင့် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါနှင့် အဟာရ ချို့တဲ့မှုရောဂါများ ဖြစ်ပွါးမှုနိမ့်သည်။ ဟင်းချိုမှုန့် အလွန်အကျွံသုံးခြင်း၊ ဓါတုဆေးဝါးပါသော အသားငါး၊ ဟင်းသီး/ရွက်နှင့် အသီးများ၊ အရောင်ချွတ်ဆေးပါသော အစားအစာများကို နေ့စဉ် မလွဲမရှောင်သာ စားသောက်နေရခြင်း၊ ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်သည့် အလေ့အထမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဆီးချို၊ သွေးတိုး ရောဂါမှာ အဆိုးဆုံးဖြစ်ပွါးပြီး ကျန်းမာရေးဆေးကုသစရိတ် ကုန်ကျမှုများကြသည်။ အသည်းရောင်ရောဂါ (ဘီ၊စီ) မှာလည်း အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတဆင့် ကူးစက်ခြင်းနှင့် လူအသုံးအဆောင်များကို ရောဂါရှိသူများနှင့် အတူသုံးစွဲရာမှတဆင့် အလွယ်တကူ ကူးစက်နိုင်သော ကြောင့် အသည်းရောင်ရောဂါ (ဘီ၊စီ) အဖြစ်များသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတလည်း အားနည်းသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာကျန်းမာရေးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းသုံးကရိယာများ လိုအပ်လျက်ရှိပြီး စားသုံးသူရပိုင်ခွင့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကာကွယ်ဆေးများကို ပုံမှန်ထိုးပေးလေ့ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးခန်းမရှိဘဲ အနီးဆုံး ၁၀ မိုင်ကျေးရွာတွင် ဆေးခန်းရှိပြီး ၁ ဖာလုံခန့်သာ ကွာဝေးသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စဖြစ်ပါက ကျေးရွာတွင် အရံသားဖွား တက်ရောက်ပြီးသူရှိသော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမရှိ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် တည်ရှိပြီး ၁၀ မိုင်ကျော်ကွာဝေးသည်။ လမ်းကောင်းသော်လည်း အရေးပေါ်သွားလာရန် ယဉ်မရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် များစွာအခက်အခဲရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အရေးပေါ်ယဉ် လိုအပ်သည်။

(ဆ) ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် မြေဆီဩဇာ အခြေအနေတွင် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အကျင့်ကြောင့် မြေဆီလွှာတိုက်စားခြင်းနှင့် မြေဆီဩဇာ လျော့နည်းလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ လူအသုံးဝင်သော အပင်မျိုးစိတ်များ (ဝါး၊ သစ်၊ ဆေးဖက် ဝင် အပင်များ၊ သစ်ခွများ စသည်) မှာလည်း စည်းကမ်းမဲ့ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်ခြင်းနှင့် ဓါတုဆေးဝါများကို စနစ်တကျသုံးစွဲခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု တွင်လည်း အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် ရေထွက်နှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ ခမ်းခြောက်လာသဖြင့် ရေအရင်းအမြစ်များ အန္တရာယ်ရှိမှု လတ်ဖြစ်သည်။ ဘက်ထရီဖြင့် ရှာ့တိုက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဘူး ခွံများကို လယ်များ၊ ချောင်းများတွင် စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ငါးမျိုးကွဲများ ပြုန်းတီးလာကြပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ စည်းကမ်းကဲ့ မုဆိုးလိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် အခြားတောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များမှာလည်း ရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ ဂျီ၊ တောဝက်၊ တောကြောင် အနည်းငယ်သာရှိပြီး ရှားပါးလာသည်။ ရေနူတ်မြောင်းများတိမ်ကောလာခြင်းနှင့် ရေပြွန်တပ်ဆင်မှု မြင့်နေသောကြောင့် မိုးရာသီ မိုးရက်ဆက်ရွာသွန်းလျင် စပါးခင်းများ ရေနှစ်မြှုပ်ခံရသောကြောင့် အချို့ တောင်သူများ၏ စပါးခင်းများရေနစ် ပျက်စီး၍ နောက်တကြိမ် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရခြင်းများ ကြုံ တွေ့ ကြရသည်။

(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ

ကျားမဆိုင်ရာအခွင့်အရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများက ဦးဆောင်လေ့ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု ခေါင်းဆောင်မှု မရှိသေးပါ။ လူထုမှ ရွေးချယ်တင်မြောက်ကြသော်လည်း အမျိုးသမီးများ မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှုအားနည်းနေသေးသောကြောင့် တာဝန်ယူနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများနှင့် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ မရှိကြသော်လည်း အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု (အရက်မူးလာပါက ဇနီးနှင့် သားသမီးများကို ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ဆဲဆိုခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်းများရှိသည်။ ထိုကြောင့် အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု ကာကွယ်တားဆီးရေးသင်တန်းနှင် ဥပဒေများကို အမြင့်ဖွင့် သင်ကြားခြင်းများ လိုအပ်သည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးလုပ် အားခတန်းတူရကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုကို အခြေခံသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး လုပ်အားခ တန်းတူမရကြပါ။ ၄င်းလုပ်ငန်းများအနက်

ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသည် လုပ်အားခ ဝင်ငွေ အများဆုံးဖြစ်ပြီး အမျိုးသား တစ်ရက်လုပ်အားခ ၇၀၀၀ ကျပ်အထိနှင့် အမျိုးသမီးများ တစ်ရက် လုပ်အားခ ၆၀၀၀ ကျပ်အထိရကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား/မ လုပ်အားခ သိသာစွာ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ တန်း တူ ရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၄။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာနှင့်အနီးတဝိုက် သဲကျောက်များထွက်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် ၆၆၇ ဦး (၆၀%) ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ် ကောင်းမွန်ပြီး ၄င်းလူရွယ်များကို အသက်မွေးဝမ်းနည်းပညာများသင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်စွမ်းရည်ကိုတည်ဆောက်ပေးနိုင်ပါကကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်များစွာ အလားအလာကောင်းပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးအတွက်လည်း သင့်တော်သော ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုရှိသည်။

စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမှ ထွက်သော ထုတ်လုပ်ကုန်များအတွက်လည်း မြစ်ကြီးနားမြို့နှင့် နီးပြီး စျေးကွက် အလုံအလောက်ရှိသည်။ သွင်းအားစုများကိုလည်း အလွယ်တကူ၊ လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ မွေးမြူရေးအတွက်လည်း စားကျက်နယ်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း သီးနှံများရိတ်သိမ်းပြီး ချိန်တွင် လွှတ်ကျောင်းနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပြီး တနှစ်ပါတ်လုံး၊ အချိန်မရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့်လည်း အမ်ပီတီ၊ အော်ရီဒူး၊ အမ်အီးစီနှင့် တယ်လီနော ၄ မျိုးစလုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပြီး စျေးကွက်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အချိန်နှင့်တပြည်းညီ ရယူနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင်လျပ်စစ်မီးရရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် အသေးစားဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းမွန်သည်။

လုံခြုံရေးအရလည်း နယ်မြေဒေသ အေးချမ်းသာယာသဖြင့် လွတ်လပ်စွာ၊ လုံ ခြုံစွာ သွားလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို လုံခြုံချောမွေ့စေသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီဩဇာ ညံ့သည်။ စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့ရန် နေရာမရှိ။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ လုံလောက်မှုမရှိ။ စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့် သွင်းအားစုစရိတ် ကုန်ကျမှုမြင့်သည်။ စိုက်ပျိုးရေအတွက် ဆည်မြောင်းများမရှိ၊ သွင်းရေမရရှိကြပါ။ မြေအောက်ရေရှိသော်လည်း စက်အဝိစိတွင်းတူးဖေါ်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မရှိ။ သွင်းအားစုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်နည်း သည်။ အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး နှစ်ရှည်သင့်တော်သော စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ မရရှိ။ လက်ရှိ စိုက်ဘဏ် ငွေချေးစနစ်မှာ တောင်သူများအတွက် ထိရောက်မှုနည်းသည်။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရောင်းချသော သီးနှံများ စျေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိ၊ ကုန်သည်ပွဲစားများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံကြရသည်။

ဈေးကွက် သို့ သွားရောက် ရောင်းချရန် ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့် အများပြည်သူသုံး ဘတ်စ်ကားလိုင်များမရှိ။ သီးခြားယာဉ်စင်းလုံးငှါးရမ်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရသောကြောင့် ကုန်ကျမှုစရိတ်များသည်။ ပွဲရုံများသို့ သွားရောက်ရောင်းချရာတွင်လည်း အလေးတင်းတောင်းမှန်ကန်မှုမရှိ။ ရွေးချယ်ရန် နည်းလမ်းနှင့် နေရာမရှိသောကြောင့် မဖြစ်မနေရောင်းချကြရသည်။ အစိုးရအနေဖြင့်လည်း အရေးယူကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းမရှိ။

မွေးမြူရေးတွင် ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသဖြင့် မွေးမြူသူများ နှစ်စဉ် ဆုံးရှုံးမှုများသည်။ ၄င်းအတွက် ထိရောက်သော ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများလည်း မရကြပါ။ ကျေးရွာတွင်လည်း နည်းပညာကျွမ်းကျင်သူမရှိ။ မွေးမြူရေးကုသစရိတ်မြင့် မားသည်။ အရင်းအနှီးများပြီး မွေးမြူရေးချေးငွေလည်း မရကြပါ။ မိမိအိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ၏ အသားကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရှိသူကိုသာ ရောင်းချရသောအခါ မတရားခေါင်းပုံဖြတ်ခံကြရသည်။ သားသတ်လိုင်စင်ချထားရာတွင်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ။ နီးစပ်ရာလက်သိပ်ထိုး ချထားပေးလေ့ရှိသည်။ အရှင်လိုက်သယ်ယူရောင်းချခွင့်ကိုလည်း ကန့်သတ်မှုများ၊ ဖမ်းဆီးမှုများရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းလည်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။ အခြားအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။ အရင်းအနှီးလည်း နည်းသည့်အပြင် အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေစနစ် လည်းမရှိပါ။

၅။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) နောင် ၅ နှစ်ကြာသောအခါ ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကုန်တွင် ကျေးရွာရှိ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု (၁၅၆) သည် ဝမ်းစာဖူလုံပြီး မိသားစုဝင်ငွေ ၂၅% တိုးတက်ပြီးဖြစ်ရမည်။

(၂) နောင် ၅ နှစ်ကြာသောအခါ ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကုန်တွင် ကျေးရွာအတွက် အခြေခံ လူမှုအဆောက်အဦး များပြည့်စုံပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားနေပြီ ဖြစ်ရမည်။

(၃) နောင် ၅ နှစ်ကြာသောအခါ ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကုန်တွင် ကျေးရွာကို ကောင်းစွာ ဦးဆောင်နိုင်သော စီမံ အုပ်ချုပ်မှု စွမ်းဆောင်ရည်ကောင်းသော လူမှု အဖွဲ့အစည်း အနည်းဆုံးတစ်ဖွဲ့မှ ဦးဆောင်နေနိုင်သည့်အပြင် ကျွမ်းကျင်သူ အနည်းဆုံး (၁၀) ဦးလည်း မွေးထုတ်ပြီး ဖြစ်ရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများကတဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဖြန့်ဖြူးခြင်းနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကို အရစ်ကျ ရောင်းချပေးခြင်းဖြင့် သီးနှံအထွက်တိုးအောင် ဆောင်ရွက်မည်။

ခ.၂) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ကျောင်းသုံးအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း၊ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ၊ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်၊ အားကစားပစ္စည်း၊ ဆင်းရဲသားပညာရေးရံပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ကလေးကစားကွင်းတည်ဆောက်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ကလေးငယ်များ၏အရည်အချင်းတိုးမြင့်လာရေးအတွက်ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အလယ်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင် မှုပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထား ရရှိနိုင်ရေး တို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ကျန်းမာရေးအတွက် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောခြင်း၊ ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်/ငှက်ဖျားဆေး/ ကွန်ဒုံး/စသည်များ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ အရံသားဖွားသင်တန်း၊ တိုင်းရင်းဆေးသင်တန်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်းသင်တန်းနှင့်အရေးပေါ်လူနာတင်ယာဉ်များ ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်မည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း/အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ဆင်းရဲသားမိသားစုအိမ်များလျှပ်စစ်မီးတိုးချဲ့ မီးလင်းရေးနှင့် ကျေးရွာ၏အခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။တချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲ၊ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင် ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာ အခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း၊ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုသင်တန်း၊ မှတ်တမ်းနှင့် စာရင်းရေးသွင်းနည်းသင်တန်း၊ လေ့လာရေးခရီး စသည်တို့ကို တိုက်တွန်းအား ပေးဆောင်ရွက်မည်။

ခ.၃) ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝါရိန်ဆော်သင်တန်း၊ သံပန်းလုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ်သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်

တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင် ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၄) အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်း၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု ကာကွယ်နှိမ်နှင်ရေး ဥပဒေတို့ကို သင်တန်းပေးခြင်း၊ ကျေးရွာဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင်လည်း အမျိုးသ မီးနှင့် လူငယ်များကို အချိုးကျပါဝင်ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ မျှတစွာ တာဝန်ခွဲဝေပေးခြင်းဖြင့်လည်း အမျိုးသမီး များ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လုံခြုံရေးအတွက်လည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင်ဆောင်ရွက်ပေးမည်။

ခ.၅) လူငယ်များအတွက်လည်း နှစ်စဉ်စာပေဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ခေတ်မီစာ ကြည့်တိုက်ထူထောင်ခြင်း၊ အားကစားပစ္စည်းများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ နှစ်စဉ်အားကစားပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပပြု လုပ်ပေးခြင်း၊ အသက်မွေးပညာများသင်ပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးကာကွယ်နှိမ်နှင်းနည်းသင်တန်း၊ လူကုန်ကူးကာကွယ်တားဆီးရေးသင်တန်း၊ ယဉ်စည်း ကမ်းလမ်းစည်းကမ်းသင်တန်းများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့်ချိတ်ဆက် သင်ပေး ခြင်းဖြင့်လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးကိုဆောင်ရွက်ပေးမည်။

ခ.၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် မူဝါဒပိုင်းအရ အားနည်းမှုအချို့ကို ကျေးရွာလူထု၏ လို အပ်ချက်ကို ထင်ဟပ်စေသောဥပဒေများ/ မူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ် စားလှယ်မှတဆင့်တင်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။

၆။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ အဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် ငါးနှစ် တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ် ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များဖြစ်သည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူ ထုသည်နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်သာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ် တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ် သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထိုကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ)ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သတ်မှတ်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ကိုအကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသတ်မှတ်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသောလုပ်ငန်း ကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းတွင် သာမန် အသုံးစရိတ် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်၊ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ)ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း ၂။ စာရင်းနှင့် မှတ်တမ်းရေးသွင်းနည်းသင်တန်း ၃။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှုသင်တန်း ၄။ လေ့လာရေးခရီး	၁၉
၂	ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁။ ဝန်ထမ်းအင်အားတိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးခြင်း ၂။ မူကြိုကျောင်း သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း ၃။ ကျောင်းဆောင်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း ၄။ဆရာဖြစ်သင်တန်း ၅။ ကျောင်းခြံစည်းရိုး ကာရံခြင်း ၆။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ	၂

		၇။ ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောက်လုပ်ခြင်း	
၃	ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁။အရေးပေါ် လူနာတင်ယာဉ် ၂။ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း ၃။ အရံသားဖွါးသင်တန်း ၄။ ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်း ၅။တိုင်းရင်းဆေးသင်တန်း	၅
၄	သောက်ရေနှင့် သန့်ရှင်းမှု ဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	၁။ သောက်ရေအရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း ၂။ သောက်ရေတွင်းတူးဖေါ်ခြင်းနှင့် အဟောင်းပြုပြင်ခြင်း	၁၆
၅	လမ်းတံတားနှင့် အခြေခံအဆောက်အဦဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	၁။ ကျေးရွာအစည်းအဝေးခန်းမဆောက်လုပ် ခြင်း ၂။ ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း/အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း ၃။ ကုန်ထုတ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း ၄။ ရေပြွန်ပြုပြင်ခြင်း	၁
၆	စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁။ စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိရေး ၂။ ကြက်မောက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိရေး ၃။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ အရစ်ကျ ရောင်း ချခြင်း	၁၀
၇	စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေးဖွံ့ဖြိုး မှု စီမံကိန်း	၁။ ရေနူတ်မြောင်းတူးဖေါ်ခြင်း/ပြုပြင်ခြင်း	၁၁
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁။ ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နှင်းမှု သင်တန်း ၂။ သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းသင်တန်း ၃။ ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်သင်တန်း ၄။ မဆလာပင်စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း	၁၄
၉	မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁။ဝက်နှင့် ကြက်မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်း	၆
၁၀	မွေးမြူရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁။ တိမွေးကုမွမ်းမံသင်တန်း	၇
၁၁	ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁။ အတိုးနှုန်းသက်သာသော နှစ်ရှည်ချေးငွေ	၁၂

၁၂	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁။ ခေတ်မှီစက်ကရိယာ တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း (လက်သမားကရိယာ၊ ပန်းရံကရိယာ၊ စက်ချုပ် ကရိယာ၊ အလှပြင်ဆိုင်ကရိယာ စသည်)	၄
၁၃	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံ ကိန်း	၁။ စက်၊ လက် ယက္ကန်းသင်တန်း ၂။ အလှပြင်သင်တန်း ၃။ စက်ချုပ်သင်တန်း ၄။ ဆိုင်ကယ်၊ ကား စက်ပြင်သင်တန်း ၅။ လျှပ်စစ်ပြုပြင်သင်တန်း ၆။ ပန်းအလှပြင်သင်တန်း ၇။ တံဆိပ်ရိုက်သင်တန်း ၈။ ရိုးရာယက္ကန်းသင်တန်း	၃
၁၄	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁။ စာရင်းကိုင်သင်တန်း ၂။ ကွန်ပျူတာသင်တန်း ၃။ အင်္ဂလိပ်စကားပြောသင်တန်း ၄။ ရိုးရာတီးဝိုင်း/ ခေတ်ပေါ်တီးဝိုင်းထူထောင် ခြင်း ၅။ အားကစားပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးခြင်း ၆။ လူငယ်ခန်းမ/ရိပ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း ၇။ ယဉ်စည်းကမ်း/လမ်းစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှုအသိပညာပေးသင်တန်း ၈။ မူးယစ်ဆေးကာကွယ်တားဆီးရေးအသိပညာပေးသင်တန်း ၉။ လူကုန်ကူး ကာကွယ်တားဆီးရေးအသိပညာ ပေးသင်တန်း ၁၀။ နှစ်စဉ်စာပေဟောပြောပွဲ ကျင်းပခြင်း ၁၁။ ခေတ်မီစာကြည့်တိုက်ထူထောင်ခြင်း ၁၂။ အင်တာနက် အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုနည်းသင်တန်း	၉
၁၅	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဖွံ့ ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁။ ဆိုင်ကယ်တက္ကစီထူထောင်ခြင်း ၂။ သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်တက္ကစီထူထောင်ခြင်း	၁၇
၁၆	သဘာဝဘေးလျော့ချရေးဖွံ့ ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁။ မြေထိန်းနံရံဆောက်လုပ်ခြင်း ၂။ မီးသတ်ကား ထူထောင်ခြင်း	၁၈

		၃။ စစ်ဘေးရှောင် အကူအညီပေးရန်	
၁၇	သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	၁။ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်ပေးခြင်း ၂။ ကျေးရွာလမ်းဆုံ အမှိုက်ပုံးများ ထားရှိခြင်း ၃။ အမှိုက်သိမ်းယဉ်ထူထောင်ခြင်း ၄။ဆေးဖက်ဝင်ဘယဆေးစိုက်ခင်းထူထောင် ခြင်း ၄။ လူထုထင်းစိုက်ခင်းထူထောင်ခြင်း ၅။ ပုဂ္ဂလိက ကျွန်းစိုက်ခင်းထူထောင်ခြင်း ၆။ ကမ္ဘာပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အသိပညာပေးဟောပြောခြင်း	၁၅
၁၈	အမျိုးသမီးများစွမ်း ဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံ ကိန်း	၁။ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု ကာကွယ်ခြင်း ဥပ ဒေသင်တန်း ၂။ အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း သင်တန်း ၃။ အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်နည်းသင် တန်း	၁၃
၁၉	မူဝါဒများ	၁။ စိုက်ပျိုးမြေများ ပုံစံ ၇ ရရှိရေး ၂။ လုပ်ခလစာတိုးမြှင့်ပေးရေး ၃။ တိုင်းရင်းသားစာပေများကို ကျောင်းသင်ရိုး ညွှန်းတမ်းများတွင် ထည့်သွင်းသင်ကြားပေးရေး ၄။ တိုင်းရင်းသား ရေဒီယို အက်ဖ်အမ် ထုတ်လွှင့် ခွင့် ရရှိရေး ၅။ အားကစားဗိုလ်လုပွဲ၊လက်ဝှေ့ပွဲများကိုအများ ပြည်သူကြည့်ရှုသော ရုပ်သံလှိုင်းများမှ အခမဲ့ ထုတ်လွှင့်ပေးရန် ၆။ မြေသိမ်းယာသိမ်းကိစ္စများ ပြန်လည်စီစစ် အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် ၇။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများကို အချိုး ကျ အနည်းဆုံး ၂၀% ပါဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးရန် ၈။ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးတက္ကစီဂိတ် တရားဝင် ချထားပေးရန်။ ၉။ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန်	၈

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံ ခန့်ခွဲမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁၉	Â				
၂။ ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၂		Â	Â	Â	Â
၃။ ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၅	Â	Â	Â	Â	Â
၄။သောက်ရေနှင့် သန့်ရှင်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁၆		Â	Â	Â	
၅။ လမ်းတံတားနှင့် အခြေခံ အဆောက်အဦဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	၁	Â				
၆။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံထုတ် လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁၀	Â	Â	Â	Â	Â
၇။စိုက်ပျိုးရေးရှိရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁၁			Â		
၈။စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁၄		Â	Â	Â	
၉။ မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၆	Â	Â	Â	Â	Â
၁၀။မွေးမြူရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၇		Â	Â	Â	Â
၁၁။ ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၁၂		Â	Â	Â	Â
၁၂။အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၄		Â	Â	Â	Â
၁၃။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	၃	Â	Â	Â	Â	Â
၁၄။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	၉	Â	Â	Â	Â	Â
၁၅။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁၇	Â	Â	Â	Â	Â
၁၆။သဘာဝဘေးလျော့ချရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁၈			Â	Â	Â
၁၇။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	၁၅		Â	Â	Â	Â
၁၈။အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	၁၃		Â	Â	Â	Â
၁၉။ ဒေသ၏လိုအပ်ချက် မူဝါဒများကို လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	၈	Â	Â	Â	Â	Â

၇။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန် လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
၁။	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း				√	
၂။	ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း			√		
၃။	ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း			√		
၄။	သောက်ရေနှင့် သန့်ရှင်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း			√		
၅။	လမ်းတံတားနှင့် အခြေခံအဆောက်အဦဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း			√		
၆။	စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း			√		
၇။	စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း			√		
၈။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း			√	√	
၉။	မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း			√		
၁၀။	မွေးမြူရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း				√	
၁၁။	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း			√		
၁၂။	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှု				√	

	စီမံကိန်း			
၁၃။	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း		√	
၁၄။	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	√	√	
၁၅။	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	√		
၁၆။	သဘာဝဘေးလျော့လျရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း	√		√
၁၇။	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း	√		
၁၈။	အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း		√	
၁၉။	ဒေသ၏လိုအပ်ချက်မူဝါဒများကိုလွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	√		

၈။ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ ဇယား

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းဇစ်မြစ်	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ပိုင်ဆိုင်နေသည့်. အရင်းအနှီးများ/အခြေအနေကောင်းများ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းနည်းလမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု					
ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းသည်။	ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးတည်းကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပြီး ကျန်ရှာသူ/သားများက လိုက်လုပ်နေရခြင်း။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအခြေခံသဘောတရားနှင့် ဆိုင်သော ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း	ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကို သီးခြားစီးတာဝန်ခွဲလုပ်ကိုင်နေကြသော အဖွဲ့အစည်းများစွာရှိ သည်။			**အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံ ခန့်ခွဲမှု ဖွံ့ဖြိုးရေး သင်တန်း များ** ၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင် ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသင် တန်း ၂။အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက် မှုသင်တန်း ၃။ စာရင်းနှင့်မှတ်တမ်း ရေးသွင်းမှု သင်တန်း ၄။ လေ့လာရေးခရီး
၂။ ကဏ္ဍ – ပညာရေး					
သင်ကြားမှုအားနည်းနေသေးသည်။	ဆရာ/ဆရာမလုံလောက် မှု မရှိ။ ဆွဲခန့်ဆရာ/မများဆရာဖြစ်သင်တန်းမတက်ရသေးခြင်း	ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်း ခန့်ထားနိုင်သည်။ ကျောင်းသားအရေအတွက်များသည်။	လစ်လပ်နေရာခန့်ထားနိုင်ခြင်း မရှိ။	ပညာရေးဌာနသို့ အခက်အခဲ များ တင်ပြခြင်း။	**ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီ မံကိန်း** ၁။ ဝန်ထမ်းအင်အားတိုး မြှင့်ခန့်ထားပေးခြင်း

					၂။ ဆရာဖြစ်သင်တန်း
မူကြိုကျောင်းသင်ထောက်ကူပစ္စည်း လုံလောက်မှုမရှိ။	ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြစ်ခြင်း ကြောင့်ငွေကြေးမတတ်နိုင် ကြပါ။	ဒေသတွင်း အလွယ် တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	ပညာရေးဌာနသို့ အခက်အခဲ များ တင်ပြခြင်း။	မူကြိုကျောင်းသင်ထောက် ကူပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း
မူလွန်ကျောင်းစာသင်ဆောင် လုံလောက်မှုမရှိ	ကျောင်းသားအရေအတွက် တိုးလာခြင်း မူကြို ကျောင်းဖွင့်လှစ်ထားခြင်း	ကျေးရွာတွင်ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း သဲ၊ ကျောက်လုံလောက်စွာရရှိနိုင်သည်။ ကျွမ်းကျင်သော လက်သမား၊ ပန်းရံရှိသည်။ ကျေးရွာမှ လုပ်အားပစ္စည်းထည့် ဝင်နိုင်သည်။	ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာမတတ် နိုင်ကြပါ။	ပညာရေးဌာနသို့ အခက်အခဲ များ တင်ပြခြင်း။	ကျောင်းဆောင်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှုမရှိ။	ကျောင်းသားအရေအတွက် တိုးလာခြင်းနှင့် ပရိဘောဂအချို့ဟောင်းနွမ်း ပျက်စီး ခြင်း။	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများဒေသအတွင်းအလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ကျွမ်းကျင်သော လက်သမား၊ ပန်းရံရှိသည်။	ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာမတတ် နိုင်ကြပါ။	ပညာရေးဌာနသို့ အခက်အခဲများ တင်ပြခြင်း။	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ
ပညာသင်ကြားရာတွင် ကလေး နှင့်ဆရာ / မ များ လုံခြုံမှု နည်း သည်။	ကျောင်းခြံစည်းရိုး ပျက်စီး နေသည်။	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ဒေသအတွင်းအလွယ်တ ကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ကျွမ်းကျင်သော လက်သ မား၊ ပန်းရံရှိ သည်။	ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာမတတ် နိုင်ကြပါ။	ပညာရေးဌာနသို့ အခက်အခဲ များ တင်ပြခြင်း။	ကျောင်းခြံစည်းရိုး ကာရံ ခြင်း
ပြင်ပမှ	ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ သီး	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း	ငွေကြေးမတတ် နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်	ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်

တာဝန်ကျသည့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ နေစရာအ ခက်အခဲရှိသည်။	သန့် မရှိ။	များဒေသအတွင်း အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ကျွမ်းကျင်သော လက်သမား၊ ပန်းရံရှိသည်။		ဆက် သွယ်တင်ပြခြင်း	ယာဆောက်လုပ်ခြင်း
၃။ ကဏ္ဍ– ကျန်းမာရေး					
လူနာများအရေး ပေါ်သွားလာရာတွင် အခက်အခဲ ရှိသည်။	အရေးပေါ်သွားလာရန် ယဉ် မရှိ။	အရေးပေါ်ယဉ် ဒေသ အတွင်းဝယ်ယူရရှိ နိုင်သည်။	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာ ရေးဌာနတို့နှင့် ဆက်သွယ်အကူ အညီ ရယူခြင်း။	၁။အရေးပေါ်လူနာတင် ယဉ်ထူထောင်ခြင်း
သာမာန်အဖျားအနာအဖြစ်များသည်။	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ နည်း သည်။	ဒေသအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ဆိုင်သော ပညာပေးအဖွဲ့ များရှိသည်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းနေသေးသည်။	ကျေးလက်နှင့်ကျန်းမာရေးဌာန များမှတဆင့် တင်ပြခြင်း။	ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးသင်တန်း
ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့်ဝန် ဆောင်မှု လုံ လောက်စွာ ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိ။	အရံသားဖွါးရှိပြီးဖြစ်သော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းပြီး အချိန်ပေးလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိ။	သင်တန်းတက်ရောက် ရန် အရည်အချင်း ပြည့်မီသူ အမျိုးသမီး များရှိသည်။ သင်တန်း တက်ရောက်ရန်စိတ် ဝင်စားမှုရှိသည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် အ ဆက်အသွယ်မရှိ။ ကုန်ကျစရိတ် မတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသို့တင် ပြခြင်း။	အရံသားဖွါးသင်တန်းရေးဦးသူနာပြုသင်တန်း။
ကျေးရွာတွင် ဆေးဖက်ဝင်	တိုင်းရင်းဆေးဗဟုသုတ နည်းသည်။	ကျေးရွာတွင်ဆေးဖက် ဝင် အပင်များစွာရှိ သည်။	သင်တန်းတက်ရောက် ရန် အဆက်အသွယ်မရှိ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာ	တိုင်းရင်းဆေးသင်တန်း

အ ပင်များစွာ ရှိ သော်လည်း အကျိုးရှိစွာအ သုံး ပြုနိုင်ခြင်း မ ရှိ။			ကုန်ကျစရိတ် မတတ် နိုင်ကြပါ။	နသို့တင်ပြခြင်း။	
၄။ ကဏ္ဍ– သောက်ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး					
သောက်ရေ အ ရည်အသွေး ကောင်း/မ ကောင်းမသိ ြ ပါ။	တစ်ခါမှ စမ်းသပ် စစ် ဆေးဘူးခြင်းမရှိကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန တွင် ရေအရည်အ သွေးစစ်ဆေး နိုင် သည်။	အဆက်အသွယ်အားနည်း သည်။ မည်သည့်နေရာတွင် စစ် ဆေး ရရှိနိုင်ကြောင်း မသိ ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ ရေန မူနာပေးပို့ စစ်ဆေး နိုင်သည်။	သောက်ရေအရည် အသွေးစစ်ဆေးခြင်း
နွေရာသီတွင် အချို့လူနေရပ် ကွက်များတွင် သောက်ရေလုံ လောက်မှုမရှိ။	နွေရာသီတွင်အချို့ရေတွ င်း များ ရေခမ်းသည်။	မြေအောက်ရေ ရရှိနိုင် သည်။	ရေတွင်းအသစ်တူးရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်း ခံခြင်း	သောက်ရေတွင်းတူး ဖေါ်ခြင်းနှင့်အဟောင်း ပြု ပြင်ခြင်း
၅။ ကဏ္ဍ– လမ်းတံတားနှင့် အခြေခံ အဆောက်အဦဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း					
ကျေးရွာတွင် လူ ထုအစည်း အဝေးကျင်းပ ရန်နေရာအ ခက်အခဲရှိ သည်။	ကျေးရွာတွင် လူထုအ စည်း အဝေးကျင်းပရန် နေရာ သီးသန့်မရှိ။	အဆောက်အဦးဆောက် ရန် စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် မြေပိုင်ရှင်မှပေးလှူပြီး အရှုပ်အရှင်းကင်းသော ကျေးရွာပိုင် မြေနေရာရှိ သည်။ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း များဒေသအတွင်းအလွယ်	အဆောက်အဦးဆောက် လုပ် ရန် ငွေကြေးမတတ် နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်း ခံခြင်း	ကျေးရွာအစည်းအဝေး ခန်းမဆောက်လုပ် ခြင်း

		တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ကျွမ်းကျင်သော လက်သမား၊ ပန်းရံရှိသည်။			
ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ကုန်ထုတ်လမ်းများမိုးရာသီတွင်သွားလာရ ခက်ခဲသည်။	ရွာတွင်းလမ်းနှင့်ကုန်ထုတ်လမ်းများမှာ ကျောက်ချော လမ်းဖြစ်သော်လည်း ပျက် စီးနေသောကြောင့်မိုးရာသီတွင် သွားလာရ ခက်ခဲသည်။	လမ်းပြင်ရန်သဲနှင့် ကျောက်ကို ဒေသအတွင်း အလွယ် တကူ အလုံလောက် ရရှိနိုင် သည်။	ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ရန် ငွေကြေး မတတ် နိုင်ကြ ပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း/အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း
စပါးခင်းအချို့မိုးရာသီတွင် ရေ နစ်မြုပ်နေခြင်း	ပြီးခဲ့သည့် တစ်နှစ်ကျော်က ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ပြုပြင်ပေးသော ရေပြွန်မှာ မြင့်နေသောကြောင့် ရေများ မထွက်နိုင် ဘဲရှိသည်။	ထပ်မံတူးဖေါ်ပြီးပြန်ပြင်နိုင်ပါကပြန်လည်ကောင်းမွန်သွားမည်။	ငွေ ကြေး မတတ် နိုင်ကြ ပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	ရေပြွန်ပြုပြင်ခြင်း
သီးနှံအထွက်နှုံးနည်းနှင့်သီးနှံ ထုတ်လုပ်မှုနည်း သည်။	မျိုးကောင်း/သန့်မရှိ။ အချိန်မီထွန်ယက်နိုင်ခြင်းမရှိ။	စိုက်ပျိုးရေးဌာနရှိသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ ကုမ္ပဏီနှင့် ပုဂ္ဂလိက ဘဏ် များရှိသည်။	ငွေကြေး မတတ် နိုင်ကြ ပါ။ ကုမ္ပဏီများ၊ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မှုအား နည်းသည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီနှင့် ဘဏ်များသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိရေး ၂။ ကြက်မောက်မျိုးကောင်း မျိုးသန့် ရရှိရေး ၃။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ အရစ်ကျရောင်း ချ ခြင်း
မိုးစပါးများ	ရေနူတ်မြောင်းမကောင်း	ရေပြွန်ကို နက်နက်တပ်	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့	ရေနူတ်မြောင်းတူးဖေါ်ခြ

ရေနစ်မြုပ်ခြင်းခံရသည်။	ခြင်းနှင့် ရေပြွန်တပ်ဆင်မှု မြင့်နေခြင်း။	ဆင်ပါက ရေထွက်ကောင်းသွားမည်။		တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	ြင်း/ပြုပြင်ခြင်း
၆။ ကဏ္ဍ- စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ ဖြိုးရေးစီမံကိန်း					
စိုက်ပျိုးသီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု များသည်။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ ဖြိုးမှု အားနည်းသည်။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ပံ့ပိုးပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ ဒေသအတွင်း ရှိသည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ကုန်ကျမှု ငွေကြေးမတတ်နိုင် ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ ဖြိုးမှုသင်တန်းများ ၁။ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နှင်းမှုသင်တန်း ၂။ သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းသင်တန်း ၃။ ကိုင်းကူးကိုင်း ဆက်သင်တန်း ၄။ မဆလာပင်စိုက် ပျိုးနည်းသင်တန်း
၇။ ကဏ္ဍ-မွေးမြူရေး					
မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှုနည်းသည်။	စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိ။	အိမ်တိုင်းနီးပါးတစ်ပိုင်တစ် နိုင်မွေးမြူကြပြီးမွေးမြူရေးကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိသည်။	တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အရင်းအနှီးမ ရှိ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် မွေးမြူရေးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း	ဝက်နှင့် ကြက်မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်း
မွေးမြူထားသောအိမ်မွေးတိ ရစ္ဆာန်များဆုံးရှုံးမှု များသည်။	နှစ်စဉ်ရာသီရောဂါများဆိုးရွာစွာကျရောက်လေ့ရှိ သည်။	မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတိမွေးကုသင်တန်းဆင်းရှိသည်။	ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းနေသေးသည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် မွေးမြူရေးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း	တိမွေးကုမွမ်းမံသင်တန်း

၈။ ကဏ္ဍ-ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု					
တောင်သူများနှင့် သင့်တော်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုမရှိ။	လက်ရှိချေးငွေရရှိသောစိုက်ဘဏ်နှင့် မြစိမ်းရောင် စီမံကိန်းများမှာ ကာလတို ချေးငွေဖြစ်ခြင်း၊ ချေးငွေအချိန်မီမရနိုင်ခြင်း၊ ချေးငွေ ပမာဏနည်းခြင်း၊	နိုင်ငံတော်မှ နှစ်ရှည်ချေးငွေ များပံ့ပိုးပေးလျက် ရှိသည်။	လက်ရှိချေးငွေများ တောင်သူများနှင့် ကိုက်ညီမှု အားနည်း နေသေးသည်။	လွတ်တော်မှတဆင့်တင်ပြခြင်း။	အတိုးနှုန်းသက်သာသော နှစ်ရှည်ချေးငွေ
၉။ ကဏ္ဍ-အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း					
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ် ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အားနည်းသည်။	အသက်မွေးလုပ်ငန်းများကိုစီးပွါးဖြစ်လုပ်ကိုင်နိုင် ခြင်းရှိ။	ကျွမ်းကျင်မှုရှိသောအသက် မွေးဝမ်းကျွမ်းကျင်သောလုပ်ငန်းများရှိသည်။	လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ရန် အရင်းအနှီး နည်းသည်။ မတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	**အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း** ခေတ်မှီစက်ကရိယာတပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း (လက်သမားကရိယာ၊ ပန်းရံကရိယာ၊ စက်ချုပ် ကရိယာ၊ အလှပြင်ဆိုင် ကရိယာ စသည်)
၁၀။ ကဏ္ဍ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ					
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှု	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ခြင်း မရှိ။	သင်တန်းကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်ကြပါ။	ဒေသတွင်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်ကြား ပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ ပုဂ္ဂလိက အ	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	**အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်း များ** ၁။ စက်၊ လက် ယက္ကန်း

အားနည်း သည်။			ဖွဲ့များရှိသည်။		သင်တန်း ၂။ အလှပြင်သင်တန်း ၃။ စက်ချုပ်သင်တန်း ၄။ ဆိုင်ကယ်၊ ကား စက် ပြင်သင်တန်း ၅။ လျှပ်စစ်ပြုပြင်သင် တန်း ၆။ ပန်းအလှပြင်သင် တန်း ၇။တံဆိပ်ရိုက်သင်တန် ်း ၈။ ရိုးရာယက္ကန်းသင် တန်း
၁၁။ ကဏ္ဍ– လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း					
အသက်မွေး ဝမ်းပညာကျွမ် ်းကျင်မှုအား နည်းသည်။	အသက်မွေးဝမ်းပညာ သင် ကြားနိုင်ခြင်းမရှိ။	ဒေသအတွင်း ကျွမ်းကျင် သူ များရှိသည်။ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များရှိသည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ကုန် ကျစရိတ်မတတ်နိုင် ကြပါ။ အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အား နည်းသည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတ ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ စာရင်းကိုင်သင် တန်း ၂။ ကွန်ပျူတာသင် တန်း ၃။ အင်္ဂလိပ်စကား ပြော သင်တန်း
လူငယ်များပုံမှ န် တွေ့ဆုံရန်၊ လူ ငယ်ဘုံပိုင်	လူငယ်များအတွက် သီး သန့် အစည်းအဝေးခန်း မ/ ရိပ်သာ မရှိ။	လူငယ်များပုံမှန်အစည်းအ ဝေးကျင်းပ ကြသည်။ အဆိုအကလေ့ကျင့်မှုများ	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ ခြင်း။	လူငယ်ခန်းမ/ရိပ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း

ပစ္စည်းများ ထားရန်နေရာ သီးသန့် မရှိ။		ရှိသည်။ လူငယ်သုံး ရွာပိုင် ပစ္စည်း များ ရှိသည်။			
ရိုးရာယဉ် ကျေးမှုထိန်း သိမ်းမှုအား နည်းသည်။	တိုင်းရင်းသားရိုးရာပွဲ များကို စည်ကားသိုက် မြိုက်စွာ နှစ်စဉ်ပုံမှန် ကျင်းပနိုင်ခြင်း မရှိ။ လက်ဆင့်ကမ်းအမွေပေ ်းမှု ဆက်ခံမှု အားနည်း သည်။	ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအ နှစ်များကို ထိန်းသိမ်း သော သက်ကြီးရွယ်ကြီး များရှိသည်။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့ များရှိသည်။ ယခင်ကရိုးရာပွဲများကို စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ နှစ် စဉ်ကျင်းပခဲ့ကြသည်။	ယခုအခါ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ကျင်းပနိုင်ခြင်းမရှိ။ ဆန်းသစ်မှုမရှိကြပါ။	တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့ များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း	ရိုးရာတီးဝိုင်း/ ခေတ် ပေါ်တီးဝိုင်းထူထောင် ခြင်း
အားကစားတိုး တက်မှုအား နည်းသည်။	အားကစားကွင်း ရှိသော်လည်း အားကစား ပစ္စည်းမ ရှိကြပါ။	အားကစားကို ရုပ်မြင်သံ ကြားမှ ပြသပေးသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကာ ဌာနရှိသည်။ အားကစားပစ္စည်းများကို ဒေသအတွင်း ဝယ်ယူရရှိ နိုင် သည်။	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတ ဆင့် ကျန်းမားရေးနှင့် အား ကစား ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း	အားကစားပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးခြင်း
လေ့လာသင် ယူမှုအားနည်း သည်။	စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာအုပ်များ ပြည့်စုံမှုမရှိ အင်တာနက် အသုံးပြု သော်လည်း ဖွေစ်ဘုတ်၊ ဗိုက်ဗာတို့ကို သာအ	လူငယ်တိုင်းလိုလို အင် တာနက် အသုံးပြုကြ သည်။ ဖုန်းလိုင်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းသည်။ ကျေးရွာတွင်စာကြည့်	လူငယ်များ စာဖတ်နည်းကြ သည်။ အင်တာနက်ကို အကျိုးရှိရှိ အ သုံးမချတတ်ကြပါ။	လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် အစီအ စဉ်များ ထားရှိခြင်း	နှစ်စဉ်စာပေဟောပြော ပွဲ ကျင်းပခြင်း ခေတ်မီစာကြည့်တိုက် ထူထောင်ခြင်း အင်တာနက် အကျိုး ရှိရှိ အသုံးပြုနည်းသင်

	ကြည့်များပြီးအကျိုး ရှိရှိ အသုံးမချတတ်ကြပါ။	တိုက် ရှိသည်။			တန်း
လူငယ်များလုံခြုံမှုအားနည်းသည်။	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများလာ ကြသည်။ ယဉ်အန္တရာယ်ရှိသည်။ လူကုန်ကူး ခံရနိုင်မှုအန္တရာယ်ရှိသည်။	လူငယ်များလုံခြုံစွာနေထိုင် သွားလာလိုကြသည်။	မူးယစ်ဆေးများကို အလွယ်တကူ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင် ကြသည်။	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်း တစ်ရပ်အနေဖြင့် အလေးထား ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။	**လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းများ** ၁။ မူးယစ်ဆေးကာကွယ်တားဆီးရေးအသိပညာ ပေးသင်တန်း ၂။ ယဉ်စည်းကမ်း/လမ်း စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှု အသိပညာပေးသင်တန်း ၃။ လူကုန်ကူး ကာကွယ် တားဆီးရေးအသိပညာ ပေးသင်တန်း
၁၂။ ကဏ္ဍ– သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း					
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းသည်	ဒေသအတွင်း အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံများမရှိ။	အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်များစွာရှိသည်။ ဒေသတွင်းခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ရှိသည်။	အသက်မွေးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းသည်။	တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများထူ ထောင်ပေးခြင်း	၁။ဆိုင်ကယ်တက္ကစီထူထောင်ခြင်း ၂။ သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ ထူထောင်ခြင်း
၁၃။ ကဏ္ဍ – သဘာဝဘေးလျော့ချရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း					
ကျေးရွာစိုက်ပျိုးမြေနှင့်လူနေမြေ နေရာအချို့ သဘာဝဘေးကြောင့်	နှစ်စဉ် ဧရာဝတီမြစ်မှ ရေ တိုက်စားမှုကြောင့် ကမ်းပါး မြေပြိုကျမှုများ ရှိသည်၊	ဆောက်လုပ်ရေးအတွက်သဲ၊ကျောက်အလုံအလောက် ရှိသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ အလွယ်တ	ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာ မတတ် နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြ ခြင်း	မြေထိန်းနံရံဆောက်လုပ်ခြင်း

ဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။		ကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။			
မီးဘေးအန္တရာယ် ရှိသည်။	အချိန်မရွေးမီးဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည်။	မီးဘေးကို လူတိုင်း ဂရုမူကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အရံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားသည်။	ငွေကြေး မတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် မီးသတ်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း။	မီးသတ်ကားထူထောင်ခြင်း
စစ်ဘေးရှောင်များ စားဝတ်နေ ရေးအခက်အခဲရှိသည်။	နေရပ်စွန့်ခွါနေရသောကြောင့် အခက်အခဲများစုံရှိ ကြသည်။	လူကယ်ပြန်အဖွဲ့ ရှိသည်။ လူသားချင်းစာနာမှုအဖွဲ့အစည်းများရှိသည်။	ရံပုံငွေနည်းသည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် လူငယ်ပြန်နှင့် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးအဖွဲ့များသို့ တင်ပြခြင်း	စစ်ဘေးရှောင် အကူအညီပေးရန်
၁၄။ ကဏ္ဍ– သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း					
သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်း သည်။	ဗဟုသုတနည်းသည်။	သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ ရှိသည်။	ချိတ်ဆက်မှုမရှိ/ ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းသည်။	ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ ၍ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ တဆင့် တင်ပြခြင်း	၁။ အသိပညာပေးဟော ပြောပွဲ ပြုလုပ်ပေးခြင်း ၂။ ကမ္ဘာပါတ်ဝန်း ကျင်ထိန်းသိမ်းရေး နေ့အသိ ပညာပေးဟောပြောခြင်း ၂။ ကျေးရွာလမ်းဆုံ အမှိုက်ပုံးများ ထားရှိ ခြင်း ၃။ အမှိုက်သိမ်းယဉ် ထူထောင်ခြင်း
ဆေးဖက်ဝင်အပင်များတဖြည်းဖြည်းရှား	စည်းကမ်းမဲ့ ထုတ်ယူသုံးစွဲ ရောင်းချပြီး ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသည်။	ရှာဖွေစုဆောင်း ရရှိနိုင်သေးသည်။	စိုက်ခင်းထူထောင်ရန် နည်း ပညာဗဟုသုတနည်းသည်။	ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းမည့်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃။ဆေးဖက်ဝင်ဘယဆေးစိုက်ခင်းထူထောင် ခြင်း

ပါးလာသည်					
သစ်တောများ ပြုန်းတီးလာသည်။	ထင်း၊ မီးသွေးနှင့် သစ်ကို စည်းကမ်းမဲ့ ထုတ်ယူ သုံးစွဲ ရောင်းချပြီး ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသည်။	ပျိုးပင်များကို သစ်တောဦး စီးဌာနမှ အလွယ်တကူ ရ ရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာပိုင် မြေနေရာရှိသည်။	စိုက်ခင်းထူထောင်ရန် နည်း ပညာဗဟုသုတနည်းသည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတဆင့် သစ်တောဦးစီးဌာန၊ မြေစာရင်း ဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းမည့်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	လူထုထင်းစိုက်ခင်းထူထောင်ခြင်း ၅။ ပုဂ္ဂလိက ကျွန်း စိုက် ခင်းထူထောင်ခြင်း
၁၅။ ကဏ္ဍ– အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း					
အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းသည်။	ဗဟုသုတ အားနည်းသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။	အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ ဒေသအတွင်းရှိသည်။	အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက် မှု အားနည်းသည်။	ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုကာကွယ်ခြင်း ဥပ ဒေသင်တန်း ၂။ အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း သင်တန်း ၃။ အမျိုးသမီးကာကွယ် စောင့်ရှောက်နည်း သင်တန်း
၁၆။ ကဏ္ဍ– မူဝါဒများ					
စိုက်ပျိုးမြေများ ပုံစံ ၇ မရရှိခြင်း	စိုက်ပျိုးမြေများ ပုံစံ ၇ လျောက်ထားရာတွင်အချိန် ကြန့်ကြာမှု အခက်အခဲများစွာ ရှိသည်။	ကျေးရွာအဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်မြေစီကော်မတီ တရား ဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အကြိမ်ကြိမ်လျောက်ထားသည်။	မြေပြင်ကွင်းဆင်းစီစစ်မှု၊ အား နည်းသည်။လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်ပေးမှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများကြံ့ကြာသည်။	ကျေးလက်ဌာနမှတဆင့် မြေစီ ကော်မတီသို့ တင်ပြလျောက် ထားခြင်းနှင့် အခက်အခဲများကို လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	စိုက်ပျိုးမြေများ ပုံစံ ၇ ရရှိရေး
တိုင်းရင်းသား	အလေ့အကျင့် နည်းလာ	တိုင်းရင်းသား စာပေ၊စ	လက်ဆင့်ကမ်းသင်ကြားမှု	တိုင်းရင်းသားစာပေ၊စကား	တိုင်းရင်းသားစာပေ

စာပေ၊စကား များ အားနည်း လာပြီးပျောက် ကွယ်နိုင်သည့် အလားအလာ များ ရှိသည်။	သည်။	ကားကျွမ်းကျင်သူများ၊ တိုင်းရင်းသား ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့များ ရှိနေသေးသည်။	အားနည်းသည်။	မြှင့်တင်ခြင်း	များကို ကျောင်းသင် ရိုး ညွှန်းတမ်းများတွင် ထည့်သွင်းသင်ကြား ပေးရေး
သတင်းများအ ချိန်မီမရနိုင် ခြင်းနှင့် ဘာ သာစ ကားအ ခက်အခဲရှိသ ည်။	လက်ရှိသတင်းများကို မြန်မာ့အသံတစ်မျိုးတ ည်းမှ ထုတ်လွှင့်နေပြီး သတင်းများ အချိန်မီ ထုတ်လွှင့်မပေးနိုင်ခြင်း၊ မြေပြင်အခြေအနေမှန် နှင့် မကိုက်ညီခြင်းတို့ ရှိသည်။	တိုင်းရင်းသားဘာသာစက ားဖြင့် ထုတ်လွှင့်နိုင်ပါက သတင်းအပေါ် ယုံကြည်မှု တိုးလာပြီး ပွင့်လင်းမြင် သာမှု တိုးလာ မည်။	ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာ၊ မူဝါဒအရ အကန့်အသတ် ရှိသည်။	လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	တိုင်းရင်းသား ရေဒီယို အက်ဖ်အမ် ထုတ်လွှင့် ခွင့် ရရှိရေး
လူငယ်များ အားကစား ဗိုလ်လုပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲများ ကို ကြည့်ရှု နိုင်ခြင်းမရှိ။	စကိုင်းနက်တစ်ခုတည်း ကသာ ထုတ်လွှင့်ပေး သောကြောင့် လူအများ ကြည့်ရှု နိုင်ခြင်းမရှိ။	လူငယ်များအားကစား ဗိုလ် လုပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲများ ကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။	၄င်းပွဲများကိုလူငယ်များ ကြည့် ရှုရန် လက်လှမ်းမီ နိုင်ခြင်းမရှိ။	လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	အားကစားဗိုလ်လုပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲများကိုအ များ ပြည်သူကြည့်ရှု သော ရုပ်သံလိုင်းများ မှ အခမဲ့ ထုတ်လွှင့် ပေးရန်
ရွာသူ/သား များစိုက်ပျိုး မြေများဆုံးရှုံး မှုရှိ သည်။	ပြည်သူ့စစ်၊ နယ်ခြား စောင့်တပ်ဖွဲ့နှင့် ကုမ္ပဏီ များမှ မြေသိမ်းမှုများ ရှိသည်။	ပြန်လည်စီစစ်ပေးရန် နိုင် ငံတော်မှ တရားဝင်အသိ ပေး ထားပြီးဖြစ်သည်။	အချိန်မီစီစစ်အရေးယူပေး နိုင် ခြင်းမရှိသေးပါ။	လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	မြေသိမ်းယာသိမ်းကိစ္စ များပြန်လည်စီစစ်အ ရေးယူဆောင်ရွက်ပေး ရန်

အုပ်ချုပ်ရေးတွင်အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုအလွန်နည်းနေသေးသည်။	အစဉ်အလာအရအမျိုးသားများဖြင့်သာရွေးချယ်ဖွဲ့ စည်းလေ့ရှိသည်။ အမျိုး သမီးများမိမိ ကိုယ်မိမိယုံ ကြည်မှုအားနည်းနေသေးသည်။	အချို့အမျိုးသမီးများ အရည်အချင်းရှိသည်။	အစဉ်အလာအရအမျိုးသားများဖြင့်သာရွေးချယ်ဖွဲ့ စည်းလေ့ရှိသည်။အမျိုးသမီးများမိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှု အားနည်းနေသေး သည်။	ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပေးရန် လွတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	အုပ်ချုပ်ရေးတွင်အ မျိုးသမီးများကိုအချိုး ကျအနည်းဆုံး ၂၀% ပါဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးရန်
စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများတိုး လာခြင်းနှင့် အခက်အခဲများစွာရှိသည်။	နယ်မြေမငြိမ်းချမ်းသောကြောင့်စစ်ဘေးရှောင် ပြည်သူများ နေရပ်သို့ မပြန်နိုင်ကြသေးပါ။	လူအများမှု ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန် စိတ်အား ထက်သန်ကြသည်။	ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်နိုင်မှုမရှိသေး။ အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုနည်း နေသေးသည်။	လွတ် တော်သို့ တင်ပြခြင်း	ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန်

လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ (၂၅ ဧယား)/ (အချို့မြို့နယ်များတွင် ၄၈ ဧယား)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဧယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဧယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၇	၁၄	၃၁
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၄၂	၃၉	၈၁
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၃	၅၂	၁၁၅
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၈	၆၂	၁၃၀
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၁၉	၃၄၈	၆၆၇
၆၅ နှစ် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃၁	၄၈	၇၉
စုစုပေါင်း		**၅၄၀**	**၅၆၃**	**၁၀၀၃**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု (၁၅၆)		**တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ= ၇.၀၇**		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၃၆ ရှိပြီး လူဦးရေပေါင်း ၁၀၀၃ (ကျား ၅၄၀ + မ ၅၆၃) ရှိသည်။ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ ၇.၀၇ ရှိသောကြောင့် လူဦးရေတိုးပွါးမှုမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော ၅ ယောက်နှုန်းထက် အလွန်များသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ် စုစုပေါင်း ၃၁ ဦး၊ ၂.၈% သာရှိသဖြင့် ယခုနှစ်များတွင် မွေးဖွါးနှုန် ကျဆင်းလာနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ **၅ နှစ်အောက်ကလေး ၈၁ ဦး (၇.၃၄%) ရှိသည်ကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးရမည့် ကလေး အရေအတွက်ကို အတိအကျ သိနိုင်ပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု အောင်မြင်မှု အခြေအနေကို အလွယ်တကူ တွက်ချက်နိုင်မည်။ မူလတန်းအရွယ် ကလေး ၁၁၅ ဦး (ကျား ၆၃+မ၅၂) နှင့် အလယ်တန်းကျောင်း သားအရွယ် ၁၃၀ ဦး (ကျား ၆၈+မ ၆၂) သိခြင်းဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေး တိုင်းကျောင်းနေ နိုင်ခြင်းရှိ/မရှိကို အလွယ်တကူ တိုင်းတာနိုင်မည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် ၆၆၇ (ကျား ၃၁၉+ မ ၃၄၈)၊ (၆၀.၅%) ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ အသင့်အတင့်များ ပြားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၄င်းတို့ကို အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်အောင် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်များစွာ အ ထောက် အကူဖြစ်မည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောအရွယ်တွင် အမျိုးသမီး ဦးရေသည် အမျိုးသား ဦးရေ ထက် ၂၉ ဦး (၄.၃၅%) ပိုများနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်ကြီး ၇၉ ဦး (ကျား ၃၁+မ ၄၈) ဦး (၇.၁၆%) ရှိသဖြင့် ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်သည်ကို တွေ့ရသည်။ သက်ကြီးရွယ်ကြီးတွင်လည်း အမျိုးသမီးဦးရေသည် ၁၇ ဦး (၂၁.၅%) ပိုများနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် အသက်ရှည်သည်ကိုတွေ့နိုင်သည်။**

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၈	၁၅၃		မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၃၆	၁၁၁	၉	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၇	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၁	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၃	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၂		မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၃	၁	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၁	**လက်လီ– လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၁၉	၈	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၃		မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁	၅		မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၆	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၇	ပညာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၂	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၈	ကျန်းမာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၇	၁၄	သင်းအုပ်ဆရာ	မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၂၀	အိမ်များတွင် အင်္ဂါးလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅၂	၁၁၃	၃၈	
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၁၅၆	၄၂၃	၆၉	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ" အရေအတွက်တွင် "မိသားစုဝင်လုပ်အား" ထပ်မံ

ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **“ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)”** ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ –**“စိုက်ပျိုးရေး”** ကဏ္ဍ ၏ **“ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း”**တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု **“မြင့်”** ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တည်ထောင် လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ ၁၅၆ ရှိသည့်အနက် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိက လုပ်ကိုင်သူ (၈၄) အိမ် (ကပ ၄၈ + လသ ၃၆)၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း ဝါးထရံလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ ကိုယ်ပိုင် ၁ အိမ်၊ ဆောက်လုပ်ရေး လက်သမားလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ ၁ အိမ်၊ ဈေးဆိုင်ရောင်းသူ ၇ အိမ်၊ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ၄ အိမ်၊ ဘာသာရေး သင်းအုပ် ဆရာ ၇ အိမ်နှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ ၅၂ အိမ်၊ စုစုပေါင်း (၁၅၆) အိမ်ဖြစ်သည်။ ၄င်းတို့အနက် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ ၆၀ အိမ်နှင့် အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းလုပ်ကိုင်သူ ၉၆ အိမ်ဖြစ်သည်။ ဇယား (၁) တွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် (၆၆၇) ဦးရှိသော်လည်း ယခုအလုပ်လုပ်ကိုင်သူ ဦးရေစုစုပေါင်းမှာ (၄၉၂) (၄၂၃ + ၆၉= ၄၉၂) ဦးနှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ စုစုပေါင်း (၄၆) မှအပ ကျန်ကျောင်းမနေတော့သည့် အလုပ်လုပ်သည့်အရွယ် ၁၂၉ ဦးမှာ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်နေကြသည်။ ၁၅၆ အိမ်မှ အလုပ်လုပ်နေသူ ၄၉၂ ဦးရှိသောကြောင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ ၃.၁၅ ယောက်အလုပ်လုပ်နေကြောင်း သိနိုင်သည်။ တွဲဖက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ၆၉ ဦး ရှိသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ၁၅၆ အိမ်မှ ၆၉ ဦးသည်မိသားစု ရပ်တည်ရေးအတွက် လုပ်ငန်း တစ်မျိုးထက်ပို၍ လုပ်နေ ကြရသည်။

(ခ–၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၆၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်း ခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၆၀၀၀	၆၀၀၀	၅၀၀၀

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)**

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း ၄ မျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၄င်းတို့မှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေး လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်းများ နှင့် ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ ၄င်းလုပ်ငန်းများအနက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး လုပ်အားခ တန်းတူရကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုကို အခြေခံသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုး သမီး လုပ်အားခ တန်းတူမရကြပါ။ ၄င်းလုပ်ငန်းများအနက် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသည် လုပ်အားခ ဝင်ငွေ အများဆုံးဖြစ်ပြီး အမျိုးသား တစ်ရက်လုပ်အားခ ၇၀၀၀ ကျပ်အထိနှင့် အမျိုးသမီး များ တစ်ရက် လုပ်အားခ ၆၀၀၀ ကျပ်အထိရကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား/မ လုပ်အားခ သိသာစွာ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ တန်း တူ ရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဧယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)		
လယ်မြေ	၁၇၁.၄	ကောင်း ☐	သင့်☒	ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၅၈	ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☒
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၅၉	ကောင်း ☐	သင့်☒	ညံ့ ☐

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၅၉.၅	ကောင်း ☒	သင့်☐	ညံ့ ☐
ခနိတောမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐	သင့်☒	ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်	၁၀၁	ကောင်း ☐	သင့်☒	ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၄၄၈.၉	☒		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ် ၁၇၁.၄ ဧက၊ တောင်ယာမြေ ၅၈ ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ ၅၉ ဧက၊ ကိုင်း/ကျွန်းမြေ ၅၉.၅ ဧကနှင့် မြေလွတ်မြေလပ် ၁၀၁ ဧက၊ စုစုပေါင်း မြေ (၄၄၈.၉) ဧက ရှိသည်။ ကိုင်း/ကျွန်းမြေမှာ မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်းသော်လည်း ကျန်စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး သင့်သည်။ မြေလွတ်မြေလပ်များရှိသော်လည်း ကျေးရွာနှင့် ၁၀-၂၀ မိုင်ခန့်ဝေးပြီး ဝေးလွန်းသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေချဲ့ထွင်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။

(၈-၂) မာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) မာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (မာတ်ဥ၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက်၊ ရွှေ စသည်။)	များ ☐ သင့် နည်း Â မရှိ ☐	လွယ် ☒ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ ☒ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☒ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့်☒ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက်☒အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☒မရှိ ☐	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအနေဖြင့် ခါတ်ငွေ့၊ ရေနုံ၊ ကျောက်မျက်မရှိသော်လည်း ရွာအနီးတွင် ရွှေထွက်သည်။ ဧရာဝတီမြစ်ဘေးတွင် ရွှေကို ရွှေကျင်အ လွယ်တကူရနိုင်သော်လည်း ရရှိနိုင်မှု နည်းသွားသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် သဲနှင့် ကျောက်ကို လိုသလောက် ရရှိ နိုင်ပါသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များအနေဖြင့် သဘာဝပေါက် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များမှာ ဆင်တုံးမန္တယ်၊ ကြောင်လျှာပင်၊ ဆေးခါးပင်၊ နန္ဒင်းနက်၊ နန္ဒင်းဝါ၊ ငရုပ်ကောင်း၊ ဂျာမဏီပင်အနက်၊ ကချင်ဆေးပင်အ မြစ်/အရွက်၊ ဆေးသစ်ခွ၊ ပန်းသစ်ခွ၊ ဝါး၊ ကျွန်း၊ ရေမနေ၊ တမာ၊ ဆေးဆိုးပင်၊ လျှော်ပင်များရှိသော် လည်း ကျွမ်းကျင်မှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ထိရောက်စွာအသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။ တိုင်း ရင်းဆေးပညာသင်ကြားနိုင်ပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အကျိုးရှိလာ မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအနီး ဧရာဝတီမြစ်အတွင်း ရွှေကျင်ရရှိနိုင်သည် ထွက်ရှိမှုနည်းသော်လည်း အလွယ်တကူ ရွှေကျင်ယူရရှိနိုင် သည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၅ကေအထက်	၁၀ကေမှ၇ကေ	၇ကေမှ၃ကေ	၂ကေအောက်
အိမ်အခြေအနေ	ကာလာသွပ်၊အုတ်တက်၊ သမံတလင်းခင်း	သွပ်မိုး၊ထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်း	သွပ်မိုး၊ကြမ်းခင်း၊ ထရံကာ	မိုးကာမိုး၊ဝါးခင်း၊ ထရံကာ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆန်စက်၊သစ်စက်၊ ထော်လာဂျီ	လယ်ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်	ရေစုတ်စက်	ခါး၊ပေါက်တူး၊ ပေါက်ပြား
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	တောင်သူကြီး၊ အရောင်းအဝယ်	တောင်သူလတ်၊ ဝန်ထမ်း၊အိမ်ဆိုင်	တောင်သူ	ကျပန်း
အိမ်ထောင်စု (၁၅၆)	၂၀	၃၁	၆၂	၄၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လမြန်ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ ၁၅၆ အိမ်ရှိပြီး အဆင့် ၁ (၂၀) အိမ် (၁၂.၈ %)၊ အဆင့် ၂ (၃၁)အိမ် (၁၉.၉%)၊ အဆင့် ၃ (၆၂) အိမ် (၃၉.၇%)၊နှင့် အဆင့် ၄ (၄၃) အိမ် (၂၇.၆%) ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သောပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သော ပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုသည် ကျေးရွာစီးပွါးဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲရာတွင် အဓိက အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် အဆင့် ၁ နှင့် အဆင့် ၂ အိမ်အရေအတွက်မှာ နည်းပြီး ၁၅၆ အိမ်ထောင်စုအနက် (၅၁) အိမ်သာ ရှိသော်လည်းပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် များပြားစွာ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ဝမ်းစာဖူလုံကြသော်လည်း အဆင့် (၃) အဆင်မပြေနှင့် အဆင့် (၄) အလွန်အဆင်မပြေအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ ၁၅၆ အိမ်အနက် ၁၀၅ အိမ်ရှိသည်။ အရေအတွက်များသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အလွန်နည်းပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိကြပါ။ ထို့

ကြောင့် အများစုဖြစ်သော အဆင့် ၃ နှင့် အဆင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများသည် အဆင့် ၁ နှင့် အဆင့် ၂ အိမ်များသို့ ကျပမ်းသွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်း ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ၊ လုပ်အားခမှာလည်း အလွန်နည်းသောကြောင့် ပြင်ပ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီမှကောက်ယူမည်)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၇	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____၇_____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____၇_____
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂၅	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____၁၆_____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____၉_____

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အဆင့် (၃) ၆၂ အိမ်နှင့် အဆင့် (၄) ၄၃ အိမ်ရှိသောကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုနှင့် အကြွေးတင်ရှိမှုစစ်တမ်းကို အဆင့် (၃) မှ ၁၉ အိမ်နှင့် အဆင့် (၄) မှ ၁၃ အိမ်ကို စစ်တမ်း ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုအရ ၃လနှင့် ၆လကြားဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ ၇စုရှိပြီး လုပ်အားခကြိုယူခြင်း၊ဈေးဆိုင်များမှအကြွေးယူစားပြီးပြန်လည် ပေးဆပ်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ ၆လမှ ၁၂လထိဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ၂၅အိမ်ထောင်စုရှိပြီး လုပ်အားခကြိုယူခြင်းနှင့်ဆွေမျိုးများထံမှချေးယူကြရပြီးအတိုးမပေးရပါ။လိုသလောက်ချေးငှားနိုင်ခြင်း

မရှိကြပါ။ ဈေးဆိုင် များမှလည်းအကြွေးယူစားပြီး ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်းဖြင့်လည်း ဖြေရှင်းကြပါသည်။

(ဇ-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၆	၁၄	၂၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၆		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၂		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၁၂		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့် အထက် ကျား ၆ ဦးနှင့် မ ၁၄ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၂၀ ဦးရှိပြီး လက်ရှိတွင် ဆွေမျိုးနှင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့များမှ လိုအပ်သလို ကူညီစောင့်ရှောက်နေသော်လည်းအခက်အခဲများရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ကြီးကူညီစောင့် ရှောက်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် အကူအညီများ လိုအပ်နေပါသည်။

ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ ၆ စု၊ ဆင်း ရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တခုလပ် အိမ်ထောင်စုမှာ ၂ စုနှင့် အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွား ရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု ၁၂ စုရှိသည်။ ၄င်းတို့အတွက် အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု ရှိလာပါက ဆင်းရဲသားများ မိသားစုဝင်ငွေ တိုးလာနိုင်ပါသည်။

(ဇ-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ ဓိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☒	မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☒	မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၇	ငလျင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☒	မရှိ ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☒	မရှိ ☐
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေအရ ဝမ်းစာမဖူလုံမှု၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုတို့မှာ ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။ ဝမ်းစာမဖူလုံမှု မြင့်ရခြင်းမှာ သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေနည်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေအနေဖြင့် သွင်းရေမရဘဲ မိုးရေကိုသာ အားကိုးနေရခြင်း၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှု မြင့်ရခြင်းမှာ သစ်တောများကို စည်းကမ်းမရှိခုတ်လှဲခြင်း၊ ဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် ထင်းမီးသွေးစီးပွါးဖြစ် ထုတ်ယူခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်ကူးစက်မှု ရောဂါ ကျရောက်မှု မြင့်ရခြင်းမှာ တိမ်းကု ဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်စွာ မရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးဝန်ဆောင်မှု မရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

၄က်ဖျားရောဂါကျရောက်မှု ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်ဖြစ်ရခြင်းမှာ ၄က်ဖျားဇုံတွင် ကျရောက်နေခြင်းနှင့် ဆင်းရဲသားမိသားစုမှာ ခြင်ထောင်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်ဖြစ်ရခြင်းမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများရှိပြီး ၄င်းမှ တဆင့် ကူးစက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျန်ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစားများမှာ နိမ့်ဖြစ်သည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၁	လူငယ်	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☒	မရှိ ☐
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☒	မရှိ ☐
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☒
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့်☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများတွင် လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများ၊ လက်လုပ်လက်စား များ၊ ကျပန်းများ၊ လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများနှင့် ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ သည် ထိခိုင်သက်ရောက်နိုင်မှု မြင့်သည်။

လူငယ်များ ထိခိုင်သက်ရောက်နိုင်မှုမြင့်ရခြင်းမှာ လူငယ်များသည် မိသားစု ဝင်ငွေအတွက် အဓိက အလုပ်လုပ်ကိုင်ရသူများ ဖြစ်ပြီး မိသားစုနှင့် ဝေးကွာစွာ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါများ အလွယ်တကူ ကူးစက်ခံရနိုင်မှုများခြင်း၊ ယဉ်အန္တရာယ် အချိန်မရွေး ကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ လူကုန်ကူး ခံရနိုင်ခြေများခြင်း၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးမှု များခြင်းကြောင့် ထိခိုက်သက် ရောက်နိုင်မှု မြင့်ရခြင်းဖြစ်သည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများနှင့် လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများမှာလည်း ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်းနှင့် လုပ်အားခနည်းသဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေနည်းသောကြောင့် အချိန်မရွေး ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ထိခိုက် သက်ရောက်နိုင်မှု မြင့်သည်။

လှည့်လည်ဈေးရောင်းသူများမှာလည်း မနိုင်ဝန်များနှင့် နေ့စဉ်လှည့်လည်သွားရောက် နေရာတွင် အန္တရာယ် အချိန်မရွေသောကြောင့် ထိခိုက်သက်ရောက်နိုင်မှု မြင့်သည်။

ရွှေတွင်းလုပ်သားများနှင့် သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွာစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု များမှာ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် အခြားကူးစက်ရောဂါများ အလွယ်တကူကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ ကူးစက်နိုင်ခြင်းနှင့် မြေပြိုမှုများ ကျရောက်နိုင်သောကြောင့် ထိခိုက်သက်ရောက်နိုင်မှု လတ်အခြေအနေတွင်ရှိသည်။

ကျန်လူအုပ်စုများမှာ ထိခိုက်သက်ရောက်နိုင်မှု နိမ့်အခြေအနေတွင်ရှိသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	အမျိုးသမီးကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးငွေစု/ချေးအဖွဲ့	၁☒ ၂☐ ၃☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☒
၂	တွမ်ကင်တောင် ငွေစု/ချေးအ	၁☒ ၂☐ ၃☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☒

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနှည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
	ဖွဲ့					သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	
၃	ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့	၁☐ ၂☐ ၃☐	၁၀	၄၀	၅၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
၄	မေတ္တာဖေါင်ဒေးရှင်း ၂ ဖွဲ့	၁☒ ၂☐ ၃☐		၈၀	၈၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
၅	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	၁☐ ၂☒ ၃☐	၁၅		၁၅	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၆	လူငယ်အဖွဲ့ ၂ဖွဲ့ (အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး)	၁☐ ၂☒ ၃☐	၁၀	၅	၁၅	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၇	ပါဂ်ဆန် (မူးယစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့)	၁☐ ၂☒ ၃☐	၁၅	၆	၂၁	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☒ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၈	အမျိုးသမီးအဖွဲ့	၁☐ ၂☒ ၃☐		၁၁	၁၁	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☒ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၉	အမျိုးသမီးအဖွဲ့	၁☐ ၂☒ ၃☐		၅	၅	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☒ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) **စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။**

(၂) **လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။**

(၃) **ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့ပေါင်း (၉) ဖွဲ့ရှိပြီး စီးပွါးရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့ရှိပြီး လူမှုရေးသီးသန့်ကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၁ ဖွဲ့နှင့် လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးပူးတွဲလုပ်နေသောအဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းအဖွဲ့များကို သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာမှ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းသော အဖွဲ့များသည် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိပြီး လူထုနှင့်လည်း အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုရှိသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြီး ကြာရှည်လည်း ရပ်တည် နိုင်ကြသည်။ ပြင်ပမှ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရဖွဲ့စည်းခဲ့သော အဖွဲ့များရှိသော်လည်း တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှု၊ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှု အားနည်းသည်။ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်မှုလည်း အားနည်းသည်။ ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်မှုမ ရှိကြပါ။

(က–၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	မေတ္တာဖေါင်ဒေးရှင်း	၁☐ ၂☒ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒
၂	မာရာဂျာ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့	၁☐ ၂☒ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒
၃		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၄		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၅		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၆		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယခင်က UNDP စီမံကိန်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော်လည်း ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ဆောင်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း လက်ရှိတွင် ၂ ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းတို့မှာ မေတ္တာဖေါင်ဒေးရှင်းနှင့် မာဂျာရာဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။ ၂ ဖွဲ့လုံးမှာ ငွေကြေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးကို လုပ်ကိုင်သောအဖွဲ့များ ဖြစ်ကြသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၇၈	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄၀	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက ကြား	၂၀	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၁၃	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၅	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၅၆	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၇၈ အိမ်၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၄၀ အိမ်၊ တောင်သူငယ် ၂၀ အိမ်၊ တောင်သူလတ် ၁၃ အိမ်နှင့် တောင်သူကြီး ၅ အိမ်ရှိသည်။ မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူနှင့် တောင်သူငယ်သည် အရေအတွက်အားဖြင့် (၁၃၈) ဦးရှိသော်လည်း မြေယာပိုင် ဆိုင်မှုမှာ နည်းပြီး တောင်သူလတ်နှင့် တောင်သူကြီးမှာ အရေအတွက်မှာ (၁၈) အိမ်သာရှိပြီး နည်းသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အလွန်များသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု မညီမျှမှုရှိကြောင်းတွေ့ ရသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအနေဖြင့် လက်ဝင်ရေတွင်းဖြင့် ဟင်းသီး/ဟင်း ရွက် ၁၀ ဧကခန့် စိုက်ပျိုးမှုသာရှိပြီး နွေရာသီတွင် ရေတွင်းအချို့ ရေခမ်းသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျန်စိုက်ပျိုးမြေများတွင် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းရေမရနိုင်ကြပါ။ ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဖက်ကမ်းရှိ လမ်းများမှာ စမ်းချောင်များရှိသော်လည်း ငွေအရင်းအနှီးမရှိခြင်းနှင့် နည်းပညာအားနည်းသောကြောင့်

ရေသွင်းဆည်မြောင်းဖေါက်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိ။ ဆည်မြောင်းနှင့် ရေပန်းစနစ်တပ်ဆင်ရန် လုံ လောက်သော ရေအရင်းအမြစ်များရှိသည်။

ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဖက်ကမ်းရိုးလယ်များမှာ မိုးရေကိုသာ အားကိုးစိုက်ပျိုးနေကြရပြီး ကျေး လက်မှ ရေပြွန်တပ်ဆင်ပြီးနောက်ပိုင်း ရေပြွန်မှာ မြင့်နေသောကြောင့် လယ်များရေမြုပ်ခြင်း၊ အောက် ဖက်ရိုလယ်များ စိုက်ပျိုးရေမရနိုင်တော့ခြင်း စသည့်အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်လျက် အခက်အခဲများ ကြုံ တွေ့နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေနူတ်မြောင်းနှင့် ရေပြွန်ပြုပြင်နိုင်ပါက အဆင်ပြေ ပြန်လည် စိုက်ပျိုး လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစု ပေါင်း စိုက် ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခု ကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်း မျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၀၀	တင်း	၃၀	၄၀	၃၅	ဇူလိုင်	နိုဝင်ဘာ	မြင့်☐ လတ်☒ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☒ နိမ့်☐
ပြောင်း	၃၀	တင်း	၅၀	၇၀	၆၀	ဧပြီ	ဇွန်/ ဇူလိုင်	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☒	မြင့်☒ လတ်☐ နိမ့်☐
ဆီမုံညှင်း	၂၀	တင်း	၆	၁၀	၈	နိုဝင်ဘာ/ ဒီဇင်ဘာ	မတ်	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☒	မြင့်☒လတ်☐ နိမ့်☐
ပန်းနှမ်း	၂၀	တင်း	၆	၁၀	၈	နိုဝင်ဘာ/ ဒီဇင်ဘာ	မတ်	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☒	မြင့်☒ လတ်☐ နိမ့်☐
								မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
								မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
								မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံများမှာ စပါး၊ ပြောင်း၊ ဆီမုံညှင်းနှင့် ပန်းနှမ်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ စပါးစိုက်ကေပေါင်း (၇၀) ကေရှိပြီး ဇူလိုင်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီး နိုဝင်ဘာ လတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ အနည်းဆုံးထွက်နှုံးမှာ တကေ တင်း ၃၀ မှ အများဆုံး တင်း ၄၀ နှင့် ပျမ်းမျှ ၃၅ တင်းနှုံးထွက်သည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်မှ အသင့်အတင့် ဖြစ်ပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှု နိမ့် သည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လက်ရှိစိုက်ပျိုးသော စပါးမျိုးမှာ ထွက်နှုန်းနှင့်အရည်အသွေးညံ့သည်။ ထို့ကြောင့် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိရန်လိုအပ်သည်။

ပြောင်းဖူးစိုက်ဧကမှာ ၃၀ ဧကခန့်ရှိပြီး ဧပြီနှင့်မေလတို့တွင် စတင်စိုက်ပျိုးပြီး ဇွန်နှင့် ဇူလိုင်လတို့တွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ တစ်ဧက အနည်းဆုံး တင်း ၅၀ မှ အများဆုံး တင်း ၇၀၊ ပျမ်းမျှ ၆၀ တင်းနှုံးထွက်သည်။ စျေးကွက်အလုံအလောက်ရှိပြီး အမြတ်အစွန်း ကောင်းစွာ ရရှိသည်။

ဆီမုံညှင်းနှင့် ပန်းနှမ်းကို ဧက (၂၀) ခန့်စိုက်ပျိုးကြသည်။နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာလများတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီး မတ်လတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ တစ်ဧက အနည်းဆုံး ၆ တင်းမှ ၁၀ တင်းအထိ ထွက်သည်။ ဒေသဆီစားသုံးမှုအတွက် စိုက်ပျိုးကြပြီး အမြတ်အစွန်း အသင့်အတင့် ရှိသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၁			ငှါးရမ်းခ တစ်ဧက ၆၀၀၀၀ ကျပ်။
လက်တွန်းထွန်စက်	၄			
အစေ့ချ ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၁			
ရေစုပ်စက်	၁၀			
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁၂			တစ်ရက် ငှါးရမ်းခ ၂၀၀၀၀ ကျပ်၊ ဆီထည့်ပေးရသည်။

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာအနေဖြင့် ထွန်စက် ၁ စင်း၊ လက်တွန်းထွန်စက် ၄ စင်း၊ ခြွေလှေ့စက် ၁ ခု၊ ရေစုပ်စက် ၁၀ ခုနှင့်မြက်ရိတ်စက် ၁၂ ခုသာရှိသဖြင့် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျန်တောင်သူများမှ ထွန်စက် ငှါးရမ်းအသုံးပြုပါက တစ်ဧက ၆၀၀၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်ကြရသည်။ မြက်ရိတ်စက် ငှါးရမ်းပါက တစ်ရက် ၂၀၀၀၀ ကျပ် ပေးရပြီး ဆီထည့်ပေးရသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ အရစ်ကျဝယ်ယူလိုကြသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း☒ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ☐ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☒ သင့်တင့်မျှတ☐ မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်ရှိ☒ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအထွက်နှုံးတိုးစေရန် သဘာဝရေမြေရာသီးဥတုကောင်းသည်။ လယ်ယာမြေအသုံချနိုင်မှု နှင့် စိုက်ပျိုးရေရရှိနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိသည်။ စိုက်ဘဏ်မှ ပုံစံ ၇ ရှိသူများချေးငွေရရှိသည်။ သဘာဝမြေဆွေးနွားချေး၊ သစ်ရွက်ဆွေး လုံလောက်မှု မရှိသော်လည်း သဘာဝ မြေဆွေးနှင့် ဝါးရှာလကာရည်မြေဩဇာကို ဒေသအတွင်း ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများကို လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကို ယခင်က ယူအင်န်ဒီပီနှင့် မေတ္တာဖေါင်ဒေးရှင်းတို့မှ ရရှိသော်လည်း ယခုအခါ မရတော့ပါ။ မြစ်ကြီးနားမြို့နှင့် သွားလာ ရန် လမ်းများကောင်းမွန်ပြီး အချိန်မရွေး ရာသီမရွေး ယဉ်မျိုးစုံသွားလာနိုင်သည်။ ပြောင်းဖူးအတွက် ဈေးကွက် အလုံအလောက်ရှိပြီး ဈေးကောင်း ရသော်လည်း ဟင်းသီး/ရွက်များမှာ တခါတရံ ရောင်းမကုန်ပါ။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနှည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း☐ ရာသီဥတုမမှန်☒ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☒ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်☒ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☒ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☒ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများအနေဖြင့် ရာသီဥတုမမှန်ပါ။ နယ်ခြားစောင့်တပ်၊ ပြည်သူ့စစ်နှင့် ကုမ္ပဏီများမှ မြေသိမ်းထားမှုများ ရှိပြီး တစ်ဇက

၁ သိန်းလျော်ပေးသည်ဆိုသော်လည်း အတိအကျမရခဲ့ကြပါ။ ယခုအခါ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် စိုက်ပျိုးမြေ လုံလောက်မှုမရှိကြပါ။ ရွာမှ ၁၀-၂၀ မိုင်ဝေးသော နေရာတွင် မြေရိုင်းများချဲ့ထွင်ရန် ရှိသော်လည်း ဝေးလွန်းသောကြောင့် သွားရောက်ချဲ့ထွင်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေ၊ ချေးငွေ၊ သီးနှံ မျိုးစေ့၊ သဘာဝ မြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ၊ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာ စသည်တို့ကိုလည်းအလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြပါ။ အရင်းအနှီးမရှိသောကြောင့် လုံလောက်စွာ ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ ပြင်ပ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အလုပ်သမားရှားပါးလာသည်။ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများလည်း လုံးဝမရကြပါ။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများ အသင့်အတင့်ကျရောက်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် စျေးကွက်အနေဖြင့် စျေးနှင့် နီးသော်လည်း စျေးကောင်းမရကြပါ။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၄၂	၁၃၅
နို့စားနွား	-	
ကျွဲ	၁၃	၃၉
မြင်း	-	
မြည်း	-	
လား	-	
ဆိတ်	၂	၁၀
သိုး	-	
ဝက်	၁၁၇	၂၉၈
ကြက်	၁၃၃	၁၇၃၂
ဘဲ	၆	၂၆
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များကို အိမ်တိုင်းနီးပါး မွေးမြူကြသော်လည်း စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့မရှိကြပါ။ နွားကို ၄၂ အိမ်မှ ၁၃၅ ကောင်၊ ကျွဲကို ၁၃ အိမ်မှ ၃၉ ကောင်၊ ဆိတ်ကို ၂ အိမ်မှ ၁၀ ကောင်၊ ဝက်ကို ၁၁၇ အိမ်မှ ၂၉၈ ကောင်၊ ကြက်ကို ၁၃၃ အိမ်မှ ၁၇၃၂ ကောင်နှင့် ဘဲကို ၆ အိမ်မှ ၂၆ ကောင် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ စျေးနှင့် နီးပြီး စျေးကွက်အလုံလောက်ရှိပြီး တိုးမြှင့်မွေးမြူလိုကြသော်လည်း မွေးမြူရေးချေးငွေမရှိ။ အရင်းအနှီးနည်းသည်။ သားသတ်လိုင်စင်၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုခံရသည်။ လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချခွင့်မရှိကြသောကြောင့် စျေးကောင်းမရ၊ အကျိုးအမြတ် နည်းနေသေးသည်။ နှစ်စဉ်ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာကျရောက်လေ့ရှိပြီး ကျေးရွာတွင် တိမွေးကု သင်တန်း ဆင်း၂ ဦးရှိပြီး လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် ဝန်ဆောင်မှု အလွယ်တကူ ရနိုင်ကြသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်☒ အသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင်☒ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☒
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)စျေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☒

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☒
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည်☒ အသင့်အတင့်ရှိသည်☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ☒
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများအနေဖြင့် ရေအလုံအလောက်ရှိသည်။ မွေးမြူရေးအစာနှင့် ဆေးစသည် သွင်းအား စု များကို လိုသလောက် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တိမွေးကုသင် တန်းဆင်း ၂ ယောက်ရှိသည့်အပြင် မွေးမြူရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ အတွေ့အကြုံနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုများ ရှိကြသည်။ မွေးမြူရေးထုတ် ကုန်များကိုလည်း အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ပြီး စျေးကွက်လည်း အလုံအ လောက်ရှိသည်။ သို့သော်စျေး ကောင်းရရှိနိုင်မှု အားနည်းသည်။ အိမ်တိုင်းတွင် မွေးမြူရန် မြေနေရာ အလုံအလောက်ရှိကြသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် ☒ စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည်☐ ရေ လုံးဝမရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☒ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☐ ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်**) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☐ လုံးဝ မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ ☐ လုံးဝ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	**မလွယ်ကူပါ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများမှာ စားကျက်ရှားပါးသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ။ မွေးမြူရေး တိုးမြှင့်ရန် ချေးငွေမရှိ။ ဈေးကောင်းမရကြပါ။ သားသတ်လိုင်စင်၏ ဈေးနှိမ်ခေါင်းပုံဖြတ်ခံကြရသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	**များ** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☒
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်း ချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်** ☐ **ဈေးကွက် အသင့်အတင့်** ☒ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည်** ☐ **အသင့်အတင့် နားလည်သည်** ☒ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ကောင်း** ☒ **သင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	**ပေါများ** ☐ **သင့်** ☒ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	**ကောင်း** ☒ **သင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်** ☐ **ချေးငွေရနိုင်သည်**☒ **မဖြေဆိုပါ**☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။** ☐ **နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☒
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ် သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်း	**ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည်** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ**☒

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	**များ** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☒

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများအနေဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် လူဦးရေ (၆၆၇) ဦးရှိသည်။ ဈေးကွက်အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင့် အသင့်အတင့် နားလည်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းပြီး ရာသီမရွေး၊ အချိန်မရွေး ယဉ်မျိုးစုံသွားလာနိုင်သည်။ ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိသည်။ မြစိမ်းရောင်ချေးငွေရသည်။ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းအတွက် သဲ၊ ကျောက်ကို အလွယ်တကူ လုံလောက်စွာ ရနိုင်သည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ**

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	**ရှားပါး** ☒ **လုံဝမရှိ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်မကောင်း** ☐ **ဈေးကွက်မရှိ** ☒ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည်** ☒ **လုံဝ နားမလည်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ညံ့** ☐ **အလွန်ညံ့** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☒
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	**ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည်** ☒ **ကုန်ကြမ်း မရှိပါ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	**ပုံမှန်မရပါ** ☒ **လုံဝ မရပါ**☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ** ☒ **ချေးငွေမရပါ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ	**နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	**ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ** ☒ **နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ် သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်း ကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ** ☐ **လုံးဝ မတတ်** ☒ **မဖြေဆိုပါ** ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	**အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း** ☒ **အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများမှာ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သူများသောကြောင့် လက်ရှိ တွင် လုပ်သားရှားပါးသည်။ ဒေသထွက်ကုန်အတွက် စျေးကွက်မရှိ၊ စျေးကောင်းမရပါ။ စျေးကွက် အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားမလည်ကြပါ။ လျပ်စစ်မီး ရရှိသော်လည်း ခဏခဏပျက်သည်။ အရင်းအ နှီးအတွက် ချေးငွေလို သလောက်လွယ်ကူစွာ မရရှိပါ။ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွား ရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ။ ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းနည်းသည်။

(၈) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၈-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	“ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ” တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စု နှင့်လူဦးရေ	၅၅	၇၁	၃၁	၁၀၂	၄	၁	၅	၇၅	၃၂	၁၀၇
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ		၁၁	၅	၁၆				၁၁	၅	၁၆

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၆ လ အထိ		၂၄	၇	၃၁				၂၄	၇	၃၁
	၁၂ လ အထိ		၇	၁၃	၂၀	၂		၂	၉	၁၃	၂၂
	၁၂ လ အထက်		၂၉	၆	၃၅	၂	၁	၃	၃၁	၇	၃၈

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု/မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု/မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ် မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင် လျှက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည် လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှ ၅၅ အိမ်ထောင်စုမှ ပြည်တွင်းပြည်ပ စုစုပေါင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ ၁၀၇ ဦး (ပြည်တွင်း ၁၀၂ ဦးနှင့် ပြည်ပ ၅ ဦး) ရှိသည်။ ၄င်းတို့အနက် ၃ လအထိ ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ ၁၆ ဦး (ကျား ၁၁ ဦး+ မ ၅ ဦး)၊ ၆လအထိ ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ (၃၁) ဦး (ကျား ၂၄ ဦး+ မ ၇ ဦး)၊ ၁၂ လအထိ ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ ၂၀ ဦး(ကျား ၇+ မ ၁၃)၊ ပြည်ပ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာသူ ၂၂ ဦး (ကျား ၉ ဦး+ မ ၁၃ ဦး)၊ ၁၂ လနှင့်အထက် ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ ၃၅ ဦး (ကျား ၂၉ + မ ၆) ဦး၊ ၁၂ လနှင့်အထက် ပြည်ပရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ ၃ ဦး(ကျား ၂ + မ ၁) ဦးရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းသောကြောင့် ပြင်ပ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သူ များနေခြင်းဖြစ်သည်။ ရလာဒ်အနေဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်သူများကို ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ် မှု မြင့်နိုင်သကဲ့သို့ ၄င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၀၇
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ အားလုံးသည် အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေအတွက် သွားလာကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၈-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၅၅		၅၅	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ ဘဏ်	၅၅			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				
	- ဃ။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းနှစ်မျိုးကို အသုံးပြု၍				
	- င။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းသုံးမျိုးလုံးကို အသုံးပြု၍				

ရင်းမြစ် ...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသမျှမှ ပြန်ပို့ငွေကို ဘဏ်မှ ပို့ပေးလေ့ရှိပြီး အခက်အခဲတစ်စုံတစ်ရာမရှိကြပါ။ ပြန်ပို့ငွေအပေါ် မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ၅၅ အိမ်ထောင်အားလုံးအသင့်အတင့်မှီခိုနေကြရသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ကျေးရွာ ညနေဈေး	မြစ်ကြီးနား
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၀မှ ၁၅မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☒ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁၀၀ ☐ ၁၀၀မိုင်အထက်☐

စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးစျေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားစျေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင်☒ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင်☐ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☒ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☒ လှေ ☒ စက်လှေ ☒
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☒ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည်☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည်☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်☒
စျေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☒	ကောင်း☒ သင့်☐ ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☒	ကောင်း☒ သင့်☐ ညံ့☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ ညနေစျေးရှိပြီး ခြေလျင်ဖြင့် သွားလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာညနေစျေးတွင် စားသောက်ကုန်ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်သာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ စျေးအဆောက်အဦးမှာ ညံ့သည်။ ညနေအချိန်တွင်သာ စျေးရှိခြင်း၊ ကုန်မျိုးစုံ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ စားကုန် ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်သာ ရရှိနိုင်သောကြောင့် စျေးဝန်ဆောင်မှုညံ့သည်။

အကြီးစားစျေးမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် တည်ရှိပြီး ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များကို စင်းလုံးငှါး သွားလာကြရသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်များသည်။ အကယ်၍ အများပြည်သူသွားလာရန် ဘတ်စ်ကားလိုင်းပြေးဆွဲပေးနိုင်ပါ သယ်ယူစရိတ်သက်သာလာမည်ဖြစ်သည်။ မြစ်ကြီးနားစျေးတွင် ကုန်မျိုးစုံလိုသလောက် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး တစ်နေကုန်ရောင်း၊ ဝယ်နိုင်သဖြင့် စျေးအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကောင်းသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☒ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☒ ၂ မှ ၅% ☐	လိုအပ်သည်☒ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☒ မရှိပါ ☐

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
			၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐		
~~ဆမဓါဃမချေးငွေ~~ မြစိမ်းရောင်ချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☒ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☒ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☒ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
	ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐		မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေး သော အဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ</u>၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊</u> ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ <u>၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ် အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ ရရှိသည်။ ပုံစံ ၇ ရှိသောလယ်တစ်ဧကလျင် ၁၅၀၀၀ ကျပ်နှင့် အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိသာ ချေးငွေရနိုင်သည်။ အတိုး ၈၀ ပြားတိုး၊ ချေးငွေကာလ ၆-၈ လဖြစ်သည်။ လမြန်ကျေးရွာမှ တောင်သူ ၁၃-၁၄ ဦးသာ ချေးငွေရ ရှိပြီး ဧက ၃၀ ကျော်အတွက် ၄၅ သိန်းကျော်သာ ချေးငွေရရှိသည်။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်း သက် သာသော်လည်း စိုက်ပျိုးချိန်မီချေးငွေမရရှိ၊ ကာလတိုချေးငွေဖြစ်သည်။ သီးနှံအောင်မြင်သည်ဖြစ် စေ၊ မအောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်ထားချိန်တွင်မဖြစ်မနေ ပေးဆပ်ကြရသည်။ သီးနှံအောင်မြင် ပါက လည်း မိမိတို့သီးနှံကို ဈေးကောင်းမစောင့်နိုင်ဘဲ သတ်မှတ်ကာလတွင် ပေးဆပ်နိုင်ရန် ရောင်းချကြ ရသဖြင့် တောင်သူများအတွက် အကျိုးရှိမှုနည်းသည်။ ပုံစံ ၇ ရှိမှသာ ငွေထုတ်ချေးပေးပြီး အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိသာ ချေးယူနိုင်သည်။ ချေးငွေပမာဏမှာလည်း ကုန်ကျစရိတ်လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ကျန်လိုအပ်သောအရင်းအနှီးအချို့ကို ပြင်ပငွေချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းမြင့်မားစွာ ထပ်မံချေးယူ စိုက် ပျိုးကြရသည်။

မြစိမ်းရောင်ချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်းသက်သာသည်။ အပေါင်ခံမလိုသော်လည်း ကာလတို ချေးငွေ ဖြစ်ပြီး ချေးငွေ လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

ထို့ကြောင့် တောင်သူများနှင့် သင့်လျော်သော အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် နှစ်ရှည်ချေးငွေပံ့ပိုး ပေး ရန် တင်ပြကြသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု		
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြင့်☒	လတ်☐	နိမ့်☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်☒	လတ်☐	နိမ့်☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်☒	လတ်☐	နိမ့်☐
ရေအရင်းအမြစ်	မြင့်☐	လတ်☒	နိမ့်☐
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်☒	လတ်☐	နိမ့်☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်☒	လတ်☐	နိမ့်☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်☒	လတ်☐	နိမ့်☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် မြေဆီ ဩဇာ အခြေအနေတွင် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အကျင့်ကြောင့် မြေဆီလွှာတိုက်စားခြင်းနှင့် မြေဆီဩဇာ လျော့နည်းလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ လူအသုံးဝင်သော အပင်မျိုးစိတ်များ (ဝါး၊ သစ်၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ၊ သစ်ခွများ စသည်) မှာလည်း စည်းကမ်းမဲ့ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်ခြင်းနှင့် ခါတု ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသုံးစွဲခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု တွင်လည်း အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် ရေထွက်နှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ ခမ်းခြောက် လာသဖြင့် ရေအရင်းအမြစ်များ အန္တရာယ်ရှိမှု လတ်ဖြစ်သည်။ ဘက်ထရီဖြင့် ရှော့တိုက်ခြင်း၊ ပိုးသတ် ဆေးဘူးခွံများကို လယ်များ၊ ချောင်းများတွင် စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ငါးမျိုးကွဲများ ပြုန်းတီး လာကြပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ အခြားတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များမှာလည်း စည်းကမ်းကဲ့ မုဆိုးလိုက် ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ ဂျီ၊ တောဝက်၊ တောကြောင်အနည်းငယ်သာ ရှိပြီး ရှားပါးလာသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၇	၁၂	၁၉
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇၄	၇၈	၁၅၂
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉၀	၆၅	၁၅၅

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇၆	၈၁	၁၅၇
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၇	၄၀	၅၇

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော** အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ **ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက် ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။**

ဥပမာ – ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) **တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း** (Grade 3) **တွင် ပညာသင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ – ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို "မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်း ရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်းသူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက်** ထည့်သွင်းရပါမည်။ **ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၅ နှစ်အထက်လူဦးရေး (၉၉၁) ရှိသည့်အနက် စာမတတ်သူ ၁၉ ဦး (ကျား ၇ + မ ၁၂)၊ မူလတန်းအဆင့် အတန်းပညာပြီးမြောက်သူ ၁၅၂ (ကျား ၇၄၊ မ ၇၈) ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့် အတန်းပညာပြီးမြောက်သူ ၁၅၅ ဦး (ကျား ၉၀၊ မ ၆၅) ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့် အတန်းပညာပြီးမြောက်သူ ၁၅၇ ဦး (ကျား၇၆၊ မ ၈၁) ဦး၊ တက္ကသိုလ်၊ကောလိပ်အဆင့် အတန်းပညာ ပြီးမြောက်သူ (၅၇) (ကျား ၁၇၊ မ ၄၀) ဦးရှိသဖြင့် ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှု အခြေအ နေ အသင့်တင့် ကောင်းမွန်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပညာတတ် မြောက်သူဦး ရေပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူကြို	၈	၁၂	၂၀
KG တန်း	၁၂	၈	၂၀
မူလတန်း	၆၃	၅၀	၁၁၃

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အလယ်တန်း	၄၈	၃၆	၇၄
အထက်တန်း	၂၁	၃၂	၅၃
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၉	၃၃	၄၂

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ **၄င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ် ၈၁ ဦးရှိသည့်အနက် ၂၀ ဦးမှာ မူကြိုကျောင်း တက်ရောက်နိုင်ကြသည်။ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် ၁၁၅ ဦးရှိသည့်အနက် လက်ရှိ မူလတန်းတက်ရောက်သူမှာ ၁၁၃ ဦးတက်ရောက်နိုင်သဖြင့် ၉၈.၂% ကျောင်းတက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် ၁၃၀ ရှိသည့်အနက် လက်ရှိ အလယ်တန်းကျောင်းတက်သူမှာ ၇၄ ဦးသာ ရှိပြီး ၅၆.၉% သာ ကျောင်းတက်နိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ (တရုပ်) သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ပြီး မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အလုပ်လုပ်နေကြရသောကြောင့် ကျောင်းမတက်နိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ အထက် တန်းကျောင်းသား ဦးရေမှာ (၅၃) ရှိပြီး တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် တက်ရောက်နေသူ (၂၆) ဦးနှင့် ဘွဲ့ရသူ ဦးရေမှာ (၂၁) ဦး ရှိသည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအခြေအနေမှာ အသင့်အတင့် ရှိ ကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☒ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
	၂၀ မိုင် အထက် ☐			၂၀ မိုင် အထက် ☐			၂၀ မိုင် အထက် ☐		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၁၀၀' x ၃၀'=3000' ၆၀' x ၃၀'= ၁၈၀၀'								
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း☐ သင့်☒ ညံ့☐			ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐			ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐		
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☒			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☒ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐		
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၂	၆	၈						
ကျေးရွာခန့်		၃	၃						

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလွန်ကျောင်းအဆင့်ထိရှိပြီး မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသားဦးရေမှာ ၂၁၈ ဦးရှိသည်။ ကျောင်းဆောင် ၂ခုပေါင်းအကျယ်အဝန်းမှာ ၄၈၀၀ စတု ရန်းပေ ရှိသောကြောင့် စာသင်ကျောင်းဆောင် အကျယ်အဝန်းလုံလောက်မှုရှိသော်လည်း မူကြိုကျောင်း ရှိသော ကြောင့် အဆောက်အဦးလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ဆရာ/ဆရာမ ဦးရေ ၈ ယောက်ရှိသဖြင့် ဆရာ/ဆ ရာမ အရေအတွက်အားဖြင့် လုံလောက်မှုရှိသော်လည်း တန်းခွဲနှင့် ဘာသာရပ်သင်ကြားမှုအရ လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ဘာသာရပ်သင်ကြားရေးလုံလောက်ရန် ကျေးရွာမှ ၃ ဦးကို လစာပေး ခန့် ထားရသည်။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း လုံလောက် မှုမရှိပါ။

(ဆ–၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ☒ ၄၀: ၁ အထက် ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ☒
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☒ နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တပည့်ဆရာအချိုးမှာ ၄၀း ၁ အောက်ရှိသောကြောင့် ဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှုရှိသည်ဟုဆိုနိုင်သော်လည်း (ကျေးရွာမှ မူကြိုကျောင်းဆရာမ ၂ ဦး ၄ါးရမ်းထားရပြီး ၄င်း ဆရာမ ၄ါးရမ်းခကို ကျောင်းသား တစ်ဦးလျင် ၅၀၀၀ ကျပ်နှုန်း ကောက်ခံ၍ ဆရာမလခကို ပေးကြရသည်။ မူကြိုသင် ထောက်ကူလည်းပြည့်စုံမှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာမှ ကောက်ခံ ရရှိငွေဖြင့် ဖြည့်ဆီးနေရသည်။ မူလတန်းနှင့် လယ်တန်းပြအနေဖြင့်လည်း ကျောင်းသာ၊ ဆရာအချိုးအရ လုံလောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း တန်းခွဲနှင့် ဘာသာရပ်ခွဲခြား သင်ပြရမှုအရ လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ဆရာမ ၃ ဦးကို ကျေးရွာမှ၄ါးရမ်းထားရပြီး ဆရာမ ၄ါးရမ်းခ တစ်အိမ်လျင် တစ်နှစ် ၁၅၀၀၀ ကျပ်ပေး သွင်းကြရသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ဆင်းရဲသား မိသားစုအချို့ ၄င်းငွေ မပေးသွင်းနိုင် ကြသောကြောင့် မိဘဆရာအသင်းအနေဖြင့် များစွာအခက်အခဲကြုံကြရသည်။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူး အစီအစဉ် မရှိပါ။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကရိယာလုံလောက်မှုရှိသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုများ အတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျောင်းတွင် အားကစားကွင်းရှိသော်လည်း အားကစားပစ္စည်း လုံလောက်မှု မရှိပါ။ မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ အသင့်အတင့်သာ ကောင်းသည်။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၈–၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက်	*မြင့်*☐ *နိမ့်*☒ *မရှိ*☐

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်☒	နိမ့်☐	မရှိ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်☐	နိမ့်☒	မရှိ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်☐	နိမ့်☒	မရှိ☐
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☒	မရှိ☐
၆	တီဘီ	မြင့်☐	နိမ့်☒	မရှိ☐
၇	ဆီးချို	မြင့်☒	နိမ့်☐	မရှိ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်☒	နိမ့်☐	မရှိ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်☒	နိမ့်☐	မရှိ☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်☐	နိမ့်☒	မရှိ☐
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွါးမှု နိမ့်သည်။ ဆင်းရဲသားများမှာ ခြင်ထောင်မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ရေဝပ်ခြင်းနှင့် ခြုံပုတ်များရှိပြီး ခြင်ပေါသဖြင့် သွေးလွန်တုတ်ကွေး အဖြစ်များသည်။ ငှက်ဖျားရှိသော်လည်း ဖြစ်ပွါးမှု နိမ့်သည်။ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါနှင့် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါနှင့် အဟာရ ချို့တဲ့မှုရောဂါများ ဖြစ်ပွါးမှု နိမ့်သည်။ ဟင်းချိုမှုန့် အလွန်အကျွံသုံးခြင်း၊ ဓါတုဆေးဝါးပါသော အသားငါး၊ ဟင်းသီး/ ရွက်နှင့် အသီးများ၊ အရောင်ချွတ်ဆေးပါသော အစားအစာများကို နေ့စဉ် မလွဲမရှောင်သာ စားသောက် နေရခြင်း၊ ကျန်းမာရေးလေ့ကျင်းခန်းပြုလုပ်သည့် အလေ့အထမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဆီးချို၊ သွေးတိုး ရောဂါမှာ အဆိုးဆုံးဖြစ်ပွါးပြီး ကျန်းမာရေးဆေးကုသစရိတ် ကုန်ကျမှုများကြသည်။ အသည်းရောင် ရောဂါ(ဘီ၊စီ) မှာလည်း အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတဆင့် ကူးစက်ခြင်းနှင့် လူအသုံးအဆောင်များကို ရောဂါရှိသူများနှင့် အတူသုံးစွဲရာမှတဆင့် အလွယ်တကူ ကူးစက်နိုင်သောကြောင့် အသည်းရောင်ရောဂါ (ဘီ၊စီ) အဖြစ်များသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးဗဟု သုတလည်း အားနည်းသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာကျန်းမာရေးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးပညာပေး သင်တန်း၊ ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းသုံးကရိယာများ လိုအပ်လျက်ရှိပြီး စားသုံးသူရပိုင်ခွင့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပေးရန်လိုအပ် ပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	Â	

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကာကွယ်ဆေးများကို ပုံမှန်ထိုးပေးလေ့ရှိသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☒	ရှိ ☒ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ☒	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☐

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးခန်းမရှိဘဲ အနီးဆုံး ၁၀ မိုင်ကျေးရွာတွင် ရှိပြီး ၁ ဖာလုံခန့်သာ ကွာဝေးသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စဖြစ်ပါက ကျေးရွာတွင် အရံသားဖွား တက်ရောက်ပြီး သူရှိသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမရှိ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင်တည်ရှိပြီး ၁၀ မိုင်ကျော် ကွာဝေးသည်။ လမ်းကောင်းသော်လည်း အရေးပေါ်သွားလာရန် ယဉ်မရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများ အတွက် များစွာအ ခက်အခဲရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အရေးပေါ်ယဉ်လိုအပ်သည်။

(စျ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း (၁၀၁)		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝိစိတွင်း/ စက်တပ် (၁)		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝိစိတွင်း/ တုံကင် (၃၇)		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုေ ေသာ အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
				မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန် (၇)		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သောက်ရေတွင်း(၁၀၁) တွင်း၊ အဝိစိတွင်းစက်တပ် ၁ တွင်း၊ အဝိစိတွင်းတုံကင် (၃၇) နှင့် ကိုယ်ပိုင်ရေကန် ၇ ခုရှိသော်လည်း ရေအရည်အသွေး ကောင်း/မကောင်း မသိကြပါ။ ထို့ကြောင့် သောက်ရေအရည်အသွေးစစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ အချို့ သောက်ရေတွင်းများမှာ မိုးနှင့်ဆောင်းသာ ရေလုံလောက်မှုရှိပြီး နွေရာသီတွင် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရေတွင်းအသစ် တူးဖေါ်ခြင်းနှင့် ရေတွင်းဟောင်းပြုပြင်ခြင်းပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၂
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၆၈
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၈၂
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
အိမ်သာမရှိ	၅

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ၁၅၆ အိမ်ရှိသည့်အနက် ရေဆွဲအိမ်သာသုံးစွဲသူ ၂ အိမ်၊ ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲသူ ၆၈ အိမ်၊ တွင်းအိမ်သာသုံးစွဲသူ ၈၂ အိမ်နှင့် အိမ်သာမရှိသူ ၅ အိမ်ရှိသဖြင့် ကျေးရွာအနေဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်မှု ၄၄.၉% သာသုံးစွဲနိုင်သေးသည်ကို ကြည့်ခြင်း အားဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်မှုအားနေသည်ကို တွေ့ရနိုင်သည်။ ဆင်းရဲသားနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ် ထောင်စုများအတွက် ယင်လုံအိမ်သာပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်သည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	*ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ*	*ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်*	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	*ရှိ* ☐	*မရှိ* ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ* ☒	*မရှိ* ☐
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**	*ရှိ* ☐	*မရှိ* ☒
၄	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**	*ရှိ* ☐	*မရှိ* ☒

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင် မှု ခေါင်းဆောင်မှု မရှိသေးပါ။ လူထုမှ ရွေးချယ်တင်မြောက်ကြသော်လည်း အမျိုးသမီးများ မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှု အားနည်းနေသေးသောကြောင့် တာဝန်ယူနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများနှင့် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ မရှိကြသော်လည်း အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု (အရက်မူးလာပါက ဇနီးနှင့် သားသမီးများကို ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ဆဲဆိုခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်းများရှိသည်။ ထိုကြောင့် အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်

ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု ကာကွယ်တားဆီးရေးသင်တန်းနှင် ဥပဒေများကို အမြင့်ဖွင့် သင်ကြားခြင်းများ လိုအပ်သည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁☐ ၂☒ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☒	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☒ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☒	ကောင်း☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☐ ၂☒ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☒ ၁၀မိုင်အထက်☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ ကျောက်ချောလမ်းများဖြစ်ပြီး ပျက်စီးမှုများရှိသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်၍ ၁ ဖာလုံကျော်ခန့် ရှည်လျားသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ ကျောက်ချောလမ်းဖြစ်ပြီး ညံ့သည်။ လမ်းသက်တမ်းမှာ ၅ နှစ်အထက်ကြာမြင့်ပြီးဖြစ်ပြီး ၅-၇ မိုင်ခန့် ရှည်လျားသည်။ ပြုပြင်ရန်လို အပ်သည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေပြွန်	၁၀'x ၁၀'x ၆'	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☒ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေပြွန်တခုသာ ရှိပြီး အလျား ၁၀' အနံ ၁၀' အမြင့် ၆'အရွယ်ရှိသည်။ လက်ရှိရေပြွန်ကို ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ လွန်ခဲ့သော တနှစ်ကျော်က တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။ ရေပြွန်လက်ရှိအခြေအနေမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း ရေပြွန်တပ်ဆင်စဉ် ရေပိုက် တပ်ဆင်မှု အနေအထားမြင့်နေသောကြောင့် ရေမထွက်ဘဲ လယ်များ ရေနစ်ခြင်း၊ အောက်ဖက်လယ်များ ရေမရရှိတော့ခြင်း စသည့်အခက်အခဲများ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ရေပြွန် ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်သည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ✓ ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☒ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊ သမ္ဘာန်၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သဘော်၁။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းကို စက်လှေများဖြင့် ၂၁ မိုင်အထက် တစ်နှစ် ပါတ်လုံး သွားလာကြရသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်		၈	၁၃	၁၉၅	၂	၄	၁၁		၅

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များအနေဖြင့် စက်လှေ ၈ စင်း၊ စက်ဘီး ၁၃ စင်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၁၉၅ စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ၂ စီး၊ ထော်လာကျီ ၄ စီး၊ ကား ၁၁ စီး နှင့် နွားလှည်း၅ စီးရှိသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေယာဉ်လုံလောက်မှု ရှိသော်လည်းသွားလာရန် လိုအပ်ပါက စင်းလုံးပျံသွားလာနေရသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်များသည်။ အချိန်မရွေးအရေးပေါ်သွားလာရန်လိုအပ်ပါက အခက်အခဲရှိသည်။ ၄င်းအပြင် အချို့လူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ်နှင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ထူထောင်လိုသော်လည်း အရင်းအနှီးမရှိသောကြောင့် ထူထောင်နိုင် ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အများပြည်သူသုံး ဘတ်စ်ကားလိုင်းပြေးဆွဲပေးပါရန်နှင့် ဆိုင်ကယ်နှင့် သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်ထူထောင်ပေးပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၈၄	ကောင်း☐ သင့်☒ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ဆိုလာစနစ်	၇၉	ကောင်း☐ သင့်☒ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၅	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁	ကောင်း☐ သင့်☒ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ	၆	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော		☒	☒

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၂၀၀၅-၂၀၀၆ခုနှစ်မှစတင်၍ ကိုယ်ထူကိုယ်စနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင်ဆောင် ရွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၅ခုနှစ်မှစ၍အစိုးရအကူအညီဖြင့် ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးနီးပါး မီးလင်းခဲ့ပါသည်။ မဟာဓါတ် အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီသုံးစွဲ သူ အိမ်ထောင်စု ၈၄၊ ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသူ ၇၉ အိမ်ထောင်စု၊ အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်သုံးစွဲသူ ၅ အိမ်ထောင်၊ ဒီဇယ် အင်ဂျင်သုံးစွဲသူ ၁ အိမ်နှင့် ဇီဝလောင်စာသုံးစွဲသူ အိမ်ထောင်စု ၆ ခန့် ရှိသည်။

လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲရာတွင် မီးခဏခဏပျက်လေ့ရှိပြီး မိတာခမှာလည်း တစ်ယူနစ် ၁၁၀ ကျပ်ဖြစ်သောကြောင့် မိတာခများသည်။

ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသူ ၇၉ အိမ်ထောင်စုရှိပြီး ရာသီဥတုမကောင်းပါက အားမပြည့်ပါ။ စာကြည့်မီးအတွက်သာသုံးရပြီး ကျန်အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများအသုံးပြုမရနိုင်သောကြောင့် အခက်အခဲများရှိသည်။

ဒီဇယ်အင်ဂျင်အသုံးပြုရာတွင်လည်း ဆီဖိုးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစရိတ် ကုန်ကျမှုများသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စု ၅၀ ခန့်မှာ ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီမီးခွက်များ အသုံးပြုရသောကြောင့် စာကြည့်မီးအလင်းရောင်သာရရှိပြီး အလင်းရောင်လုံလောက်မှုမရှိ၊ မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၃၄၇	၇၄	၆၇	၃၅

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းအရေအတွက် ၃၄၇ လုံးရှိပြီး အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနောနှင့် အော်ရီဒူး ၃ မျိုးစလုံးလိုင်းမိ၊ လိုင်းကောင်းသည်။ တယ်လီဖုန်းကို အိမ်တိုင်းလိုလို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အင်တာနက်လိုင်းအသုံးပြုကြသော်လည်း ဖေ့စ်ဘုတ်နှင့် ဗိုက်ဗာကဲ့သို့ လူမှုကွန်ယက်များကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ အရေးကြီးသည့် သတင်းနိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် အခြားလေ့လာ စရာများကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိကြသေးပါ။ တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုရာတွင်လည်း ဖုန်း ဘေလ်မှာ အသုံးပြုသည်ထက် ငွေဖြတ်တောက်မှုများခံစားနေကြရသော်လည်း အရေးယူဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ ပြည်သူများ နစ်နာမှုများရှိသည်။

ရေဒီယို ၇၄ လုံးအသုံးပြုနေကြသော်လည်း ယေဘူယျအားဖြင့် အသုံးပြုသူနည်းနေသည်ကိုတွေ့ ရသည်။ အသုံးပြုသူ နည်းရခြင်းမှာ ရေဒီယိုကို မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ထုတ်လွှင့်ပေးသောကြောင့် ဘာသာစကားအခက်အခဲရှိခြင်း၊ သတင်းများ အချိန်မီမထုတ်လွှင့်နိုင်ခြင်းနှင့် သတင်းများ အပေါ် ဒေသ ခံတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် အဖြစ်မှန်နှင့်ကွဲလွဲမှုများရှိသဖြင့် လက်ရှိသတင်းထုတ်လွှင့်မှုများကို ယုံ ကြည်မှု နည်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသာရေဒီယိုအသံလွှင့်ဌာနများ ထူထောင်ရန် တင်ပြအပ် ပါသည်။

တီဗီ ၆၇ လုံးနှင့် ဂြိုလ်တုစလောင်း (PSI) လိုင်းများ အသုံးပြုကြသော်လည်း ဖျော်ဖြေမှု၊ ပညာပေးမှု၊ သတင်းပေးပြန်ကြားမှု အားနည်းပြီး ကြော်ငြာများသာ အများဆုံးထုတ်လွှင့်ပေးနေ သောကြောင့် ကြည့်ရှုသူများ အချိန်များစွာပေးရပြီး အကျိုးရှိမှုနည်းသည်။ ၄င်းအပြင် လူအများ စိတ်ဝင်စားသော အားကစား ဗိုလ်လုပွဲများ၊ ကမ္ဘာ့ဖလားပွဲများ နှင့် လက်ဝှေ့ပွဲများကို စကိုင်းနက်မှ လက်ဝါးကြီးအုပ် ထုတ်လွှင့်ပေးနေခြင်းနှင့် ညအချိန်မရှိ အားကစားပွဲများအား လူအများမှာ ရုပ်မြင် သံကြားရှိသော်လည်း ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် ၄င်းပွဲများကို အများပြည်သူသုံး ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းများမှ အခမဲ့ ထုတ်လွှင့်ပေးပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ☒ မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☒ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☒ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☒
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☒ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☒ များ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
နေရာများ၊ လူငယ်ရိုပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအပန်းဖြေရန် သီးသန့်နေရာမရှိကြပါ။ အများစုမှာ တီဗီ (ရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ခြင်း၊ အက်ဖ်အမ် ရေဒီယို နားထောင်ခြင်းဖြင့် အပန်းဖြေလေ့ရှိကြသည်။ တီဗီရုပ်မြင် သံကြားကြည့်ရှုသည့်အခါ အများပြည်သူကြည့်ရှုနိုင်သော ရုပ်သံအစီအစဉ်များမှာ ကြော်ညာများသာ ထုတ်လွှင့်နေပြီး ပညာပေးအစီအစဉ်၊ ဖျော်ဖြေမှု အစီအစဉ်အရမ်းနည်းပြီး အချိန်အရမ်း ကုန်သည်။ လူငယ်များ အလန်စိတ်ဝင်စားသော ဘောလုံးဗိုလ်လုပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲ၊ ကမ္ဘာဘော်လုံး ပွဲများကို စကိုင်းနက်မှသာ ထုတ်လွှင့်ပေးသောကြောင့် လူငယ်များ ကြည့်ရှုရန် များစွာအခက်အခဲရှိသည်။ လူငယ်များ မဖြစ်မနေကြည့်ရှုလိုပါက ဘီယာဆိုင်၊ လဘက်ရည်ဆိုင်များသို့ ညအချိန်မတော် သွားရောက် ကြည့်ရှုကြရသဖြင့် မလိုလားအပ်သော အရက်ဘီယာသောက်သုံးခြင်း၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ယဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ခြင်းများ မကြာခဏကြုံရသည်။ ငွေကြေးကုန်ကျမှုများလည်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များ စိတ်ဝင်စားသော အားကစားပွဲများကို အများပြည်သူကြည့်ရှုသည့် ရုပ်သံလိုင်းများမှ ထုတ်လွှင့်ပေးရန် တင်ပြကြသည်။

လူငယ်များလူမှုရေးဘာသာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် မဖြစ်မနေတက်ကြွစွာ ပါဝင်လေ့ရှိသည်။

လူငယ်များအားကစားကွင်းရှိသော်လည်း အားကစားပစ္စည်းမရှိသောကြောင့် လူငယ်များ အားကစားတိုးတက်မှုနည်းသည်။

၄င်းအပြင်လူငယ်များ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသည်။ လူငယ်များမှ ရိုးရာနှင့် ခေတ်မီတီးဝိုင်းထူထောင်ရန် စိတ်ဝင်စားကြသည်။

လူငယ်များ စာဖတ်နည်းပြီး ဖုန်းအင်တာနက် အသုံးပြုကြသော်လည်း အကျိုးရှိရှိ အသုံးမပြုကြဘဲ ဖေ့စ်ဘုတ်နှင့် ဗိုက်ဗာများသာ အသုံးပြုနေကြပြီး လေ့လာသင်ယူမှု အားနည်းသည်။ ထို့ကြောင့် စာပေဟောပြောပွဲပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☒ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနောနှင့် အော်ရီဒူး ၃ လိုင်းစလုံးအသုံးပြုနိုင်ပြီး ဆက်သွယ်ရေးလိုင်း အားကောင်းသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအဆောက်အဦး လုံလောက်မှုရှိသည်။

အာမခံလုပ်ငန်းနှင့် ပါတ်သက်၍ ဗဟုသုတနည်းပါးပြီး စိတ်ဝင်စားမှုလည်း မရှိကြပါ။ အာမခံလုပ်ငန်းနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေး ဟောပြောပေးသင့်သည်။

လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ မရှိသေးပါ။ ဗဟုသုတလည်း မရှိသေးပါ။

မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း မရှိ၊ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ဦးဆောင်၍ မူးယစ်ဆေးကာကွယ်တားဆီးမှုများပြုနေသော်လည်း တရားဝင် လုပ်ကိုင်ရခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် ထိရောက်မှု မရှိဘဲ တားဆီးကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်သူများအတွက် အန္တရာယ်များသည်။ မူးယစ်ဆေးကာ ကွယ်တားဆီးမှုကို လူထုကို အခြေခံသော အဖွဲ့ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☒ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☒ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☒ သာမန် ☐ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ☒

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေများမှာ မကြာသေးမီအချိန်က အမျိုးသ မီးငယ် ၃ ဦးကို အလုပ်ရမည်ဟုဆိုကာ လူကုန်ကူးရန် ခေါ်သွားခံရမှုရှိခဲ့သည်။ ကျေးရွာရပ်မိ/ရပ်ဖများနှင့် လဘက်ရည်ဆိုင်တွင် ဆုံခဲ့သောကြောင့် လူကုန်ကူးခံရမှုမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ ကြသည်။

ခိုးမှုမှာ သာမာန်သာ ရှိသော်လည်း မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေတွင်ရှိသည်။ ရွာတွင် အကြမ်းဖက်ခံရမှု မရှိသေးပါ။ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ဦးဆောင်၍ မူးယစ်ဆေးကာကွယ် တားဆီးမှုများ ပြုနေသော်လည်း တရားဝင် လုပ်ကိုင်ရခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် ထိရောက်မှု မရှိဘဲ **တားဆီးကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်သူများအတွက် အန္တရာယ်များသည်။** မူးယစ်ဆေးကာကွယ်တားဆီး မှုကို လူထုကို အခြေခံသော အဖွဲ့ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။